

Heuristieken

Wouter Vrielink

Inhoud

- Type problemen
- Statespace
- (Computational) Complexity
- Landschappen
- Voorbeeld statespace

Objective function

Wiskundige formule die de oplossingskwaliteit quantificeert

- Voldaan
- Maximaliseren
- Minimaliseren

$$\text{MSE} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (Y_i - \hat{Y}_i)^2$$

MSE = mean squared error

n = number of data points

Y_i = observed values

$\hat{Y}_i$ = predicted values

Constraints

- Definiëren het domein van het problem
- Moet aan worden voldaan

Type problemen

	Constraints	No constraints
Objective Function	Constraint Optimization Problem (COP)	Free Optimization Problem (FOP)
No Objective Function	Constraint Satisfaction Problem (CSP)	?

Constraint Satisfaction Problem (CSP)

Vul getallen 0-9 in de sudoku in zodat ieder getal maar één keer voorkomt in rij, kolom, en vak.

5	3		7					
6		1	9	5				
9	8				6			
8		6				3		
4		8	3			1		
7		2			6			
6			2	8				
	4	1	9			5		
	8		7	9				

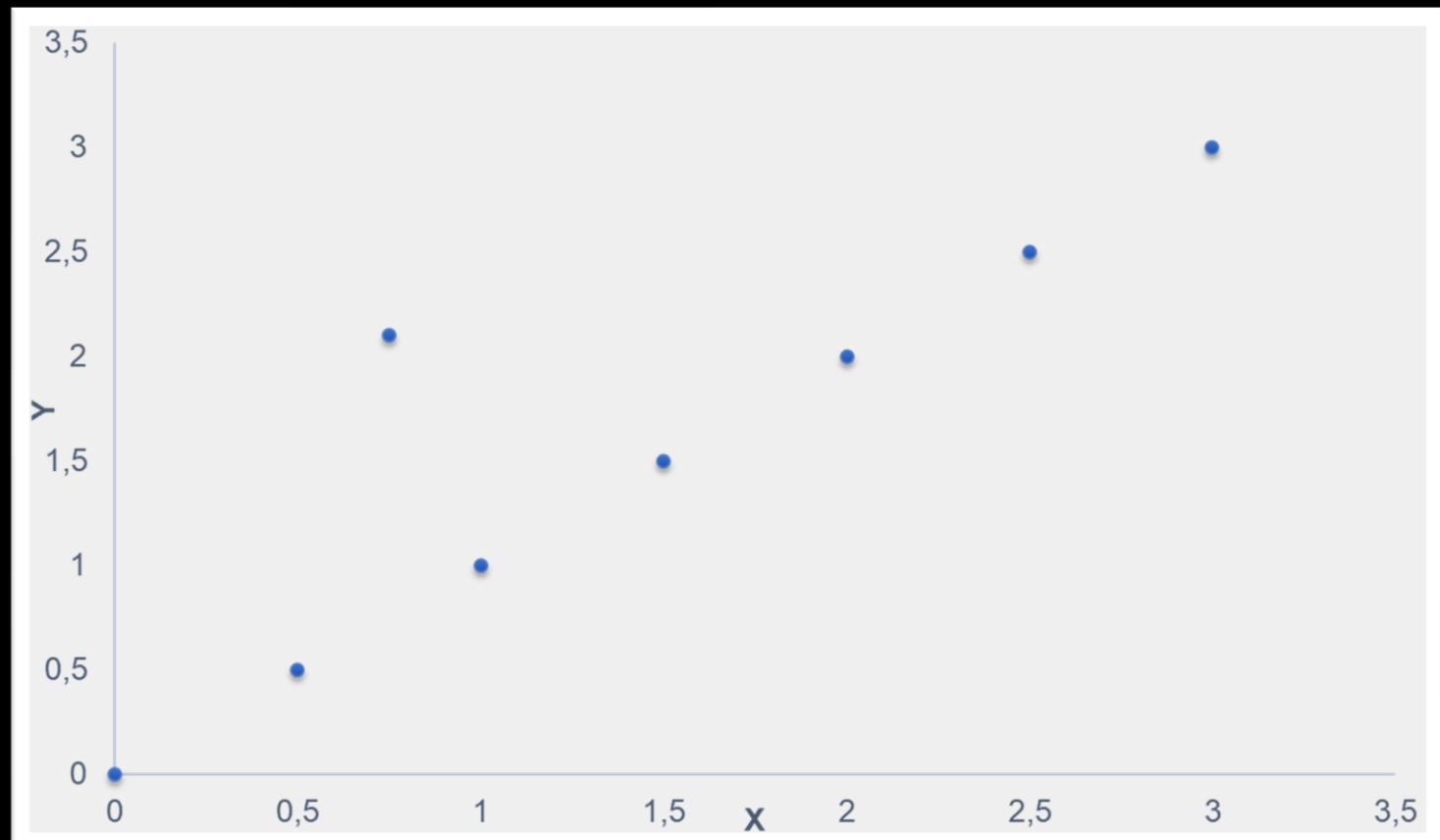
5	3	4	6	7	8	9	1	2
6	7	2	1	9	5	3	4	8
1	9	8	3	4	2	5	6	7
8	5	9	7	6	1	4	2	3
4	2	6	8	5	3	7	9	1
7	1	3	9	2	4	8	5	6
9	6	1	5	3	7	2	8	4
2	8	7	4	1	9	6	3	5
3	4	5	2	8	6	1	7	9

Free Optimization Problem (FOP)

Gegeven een set inputs

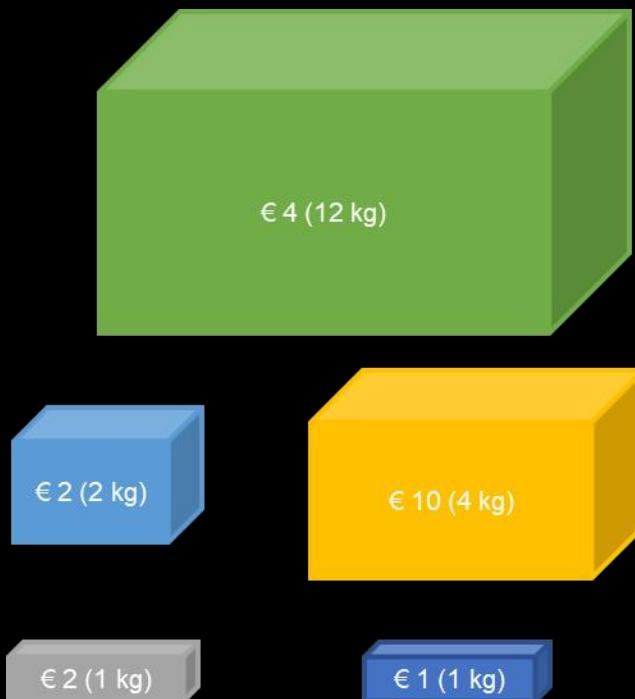
Geef de lineaire vergelijking
die de relatie tussen X en
Y het best beschrijft.

Bijv. adhv MSE

Constraint Optimization Problem (COP)

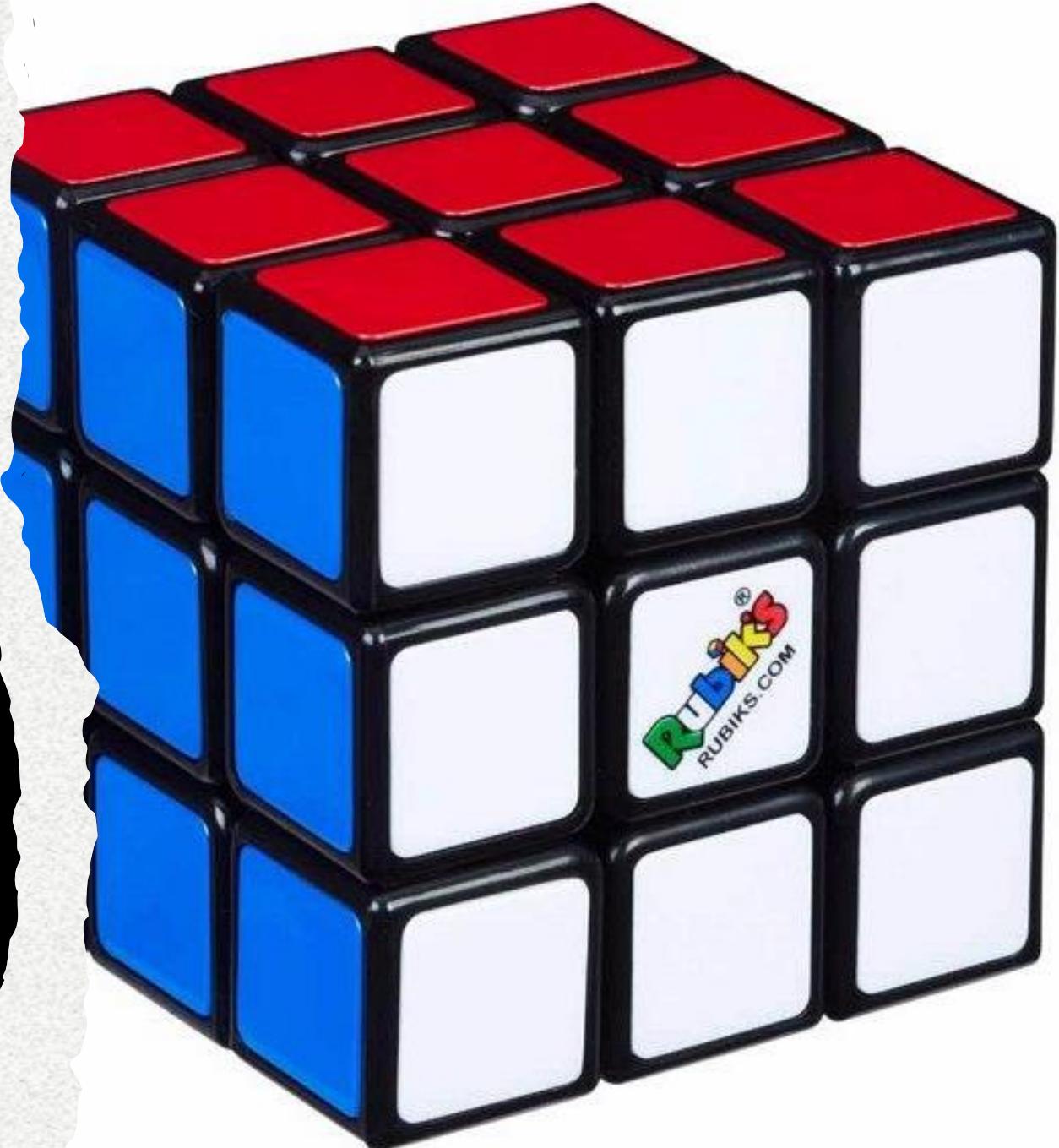
Kies dozen uit de gegeven set die de waarde maximaliseren. Het gewicht moet onder de 15kg blijven.

Objective: Maximize €
Constraint: Weight < 15 kg.

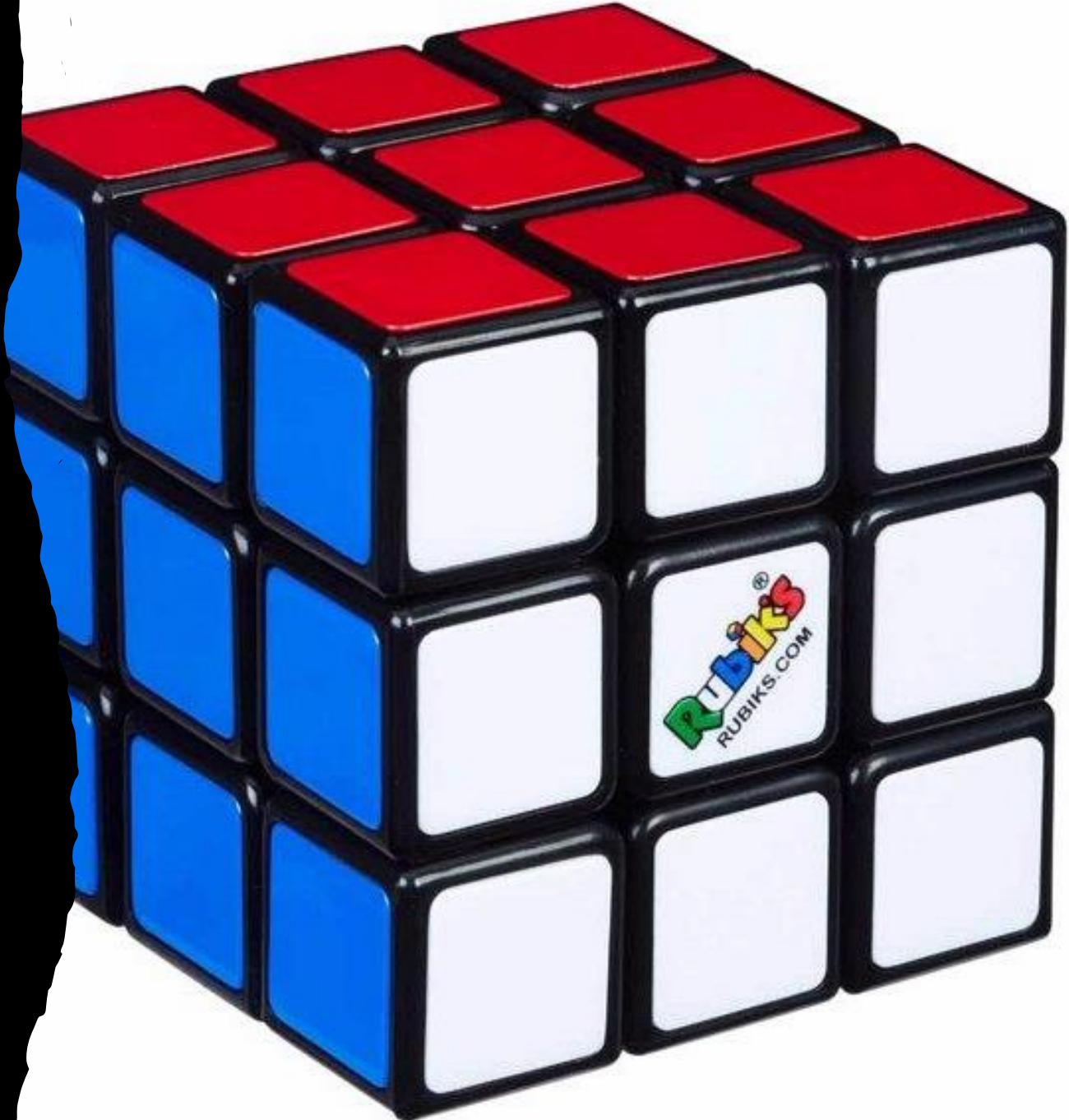
POP quiz!

- A. Free Optimization Problem (FOP)
- B. Constraint Optimization Problem (COP)
- C. Constraint Satisfaction Problem (CSP)

POP quiz!

- A. Free Optimization Problem (FOP)
- B. Constraint Optimization Problem (COP)
- C. Constraint Satisfaction Problem (CSP)

Vragen?

Statespace

De verzameling van alle mogelijke configuraties van een problem...

Hoe veel configuraties?

AAN of UIT

Hoe veel configuraties?

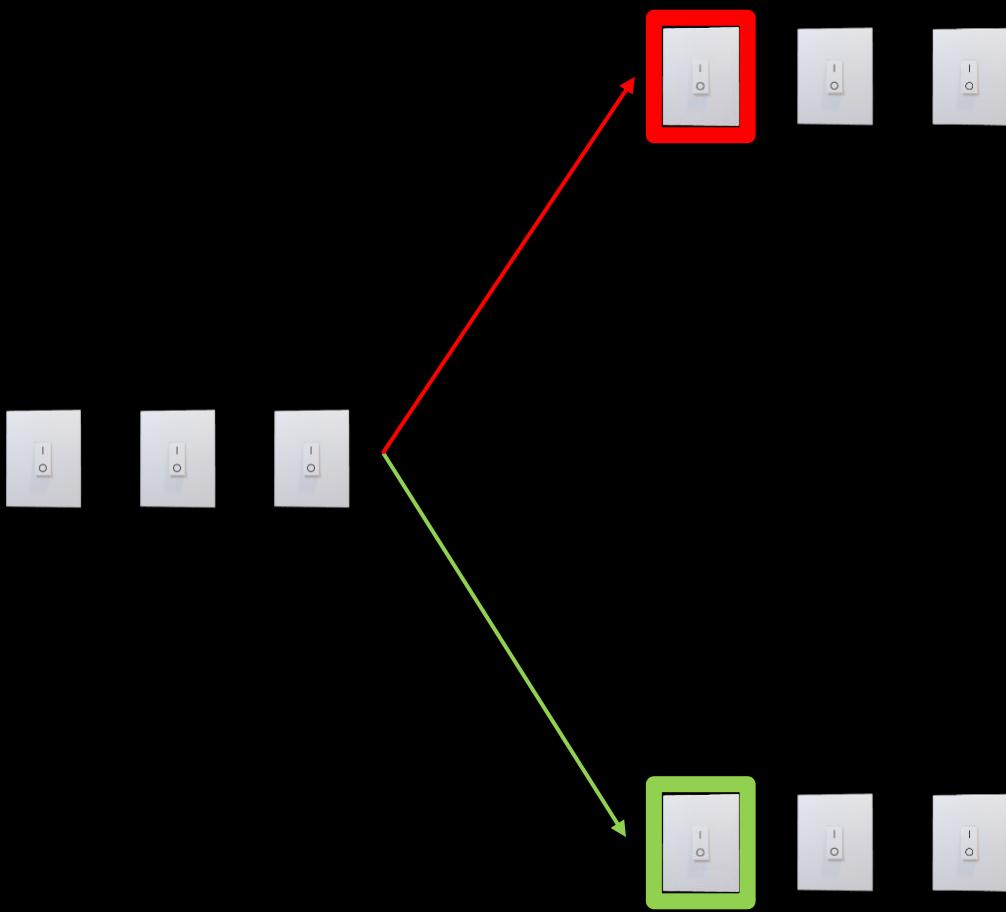

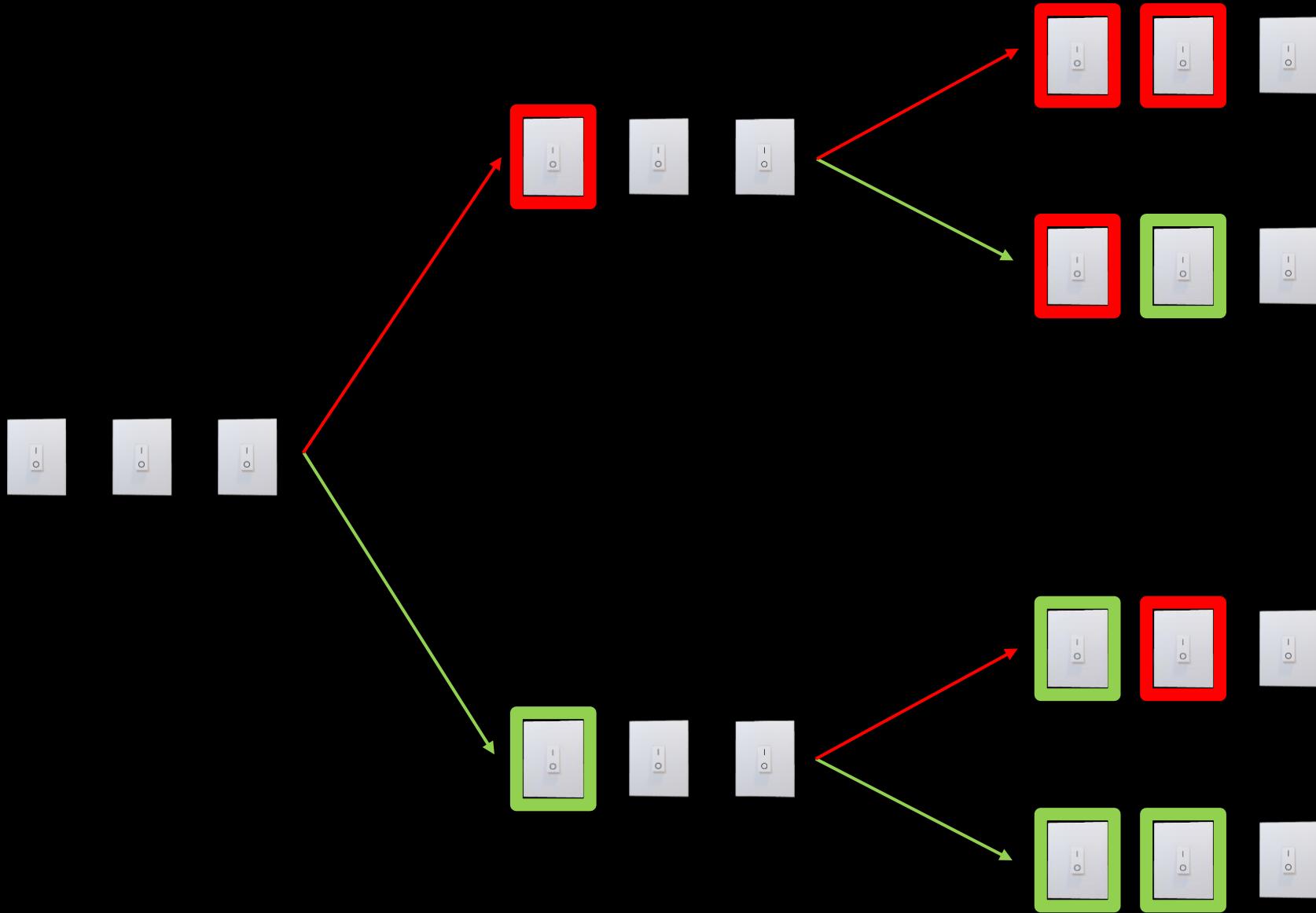
AAN of UIT

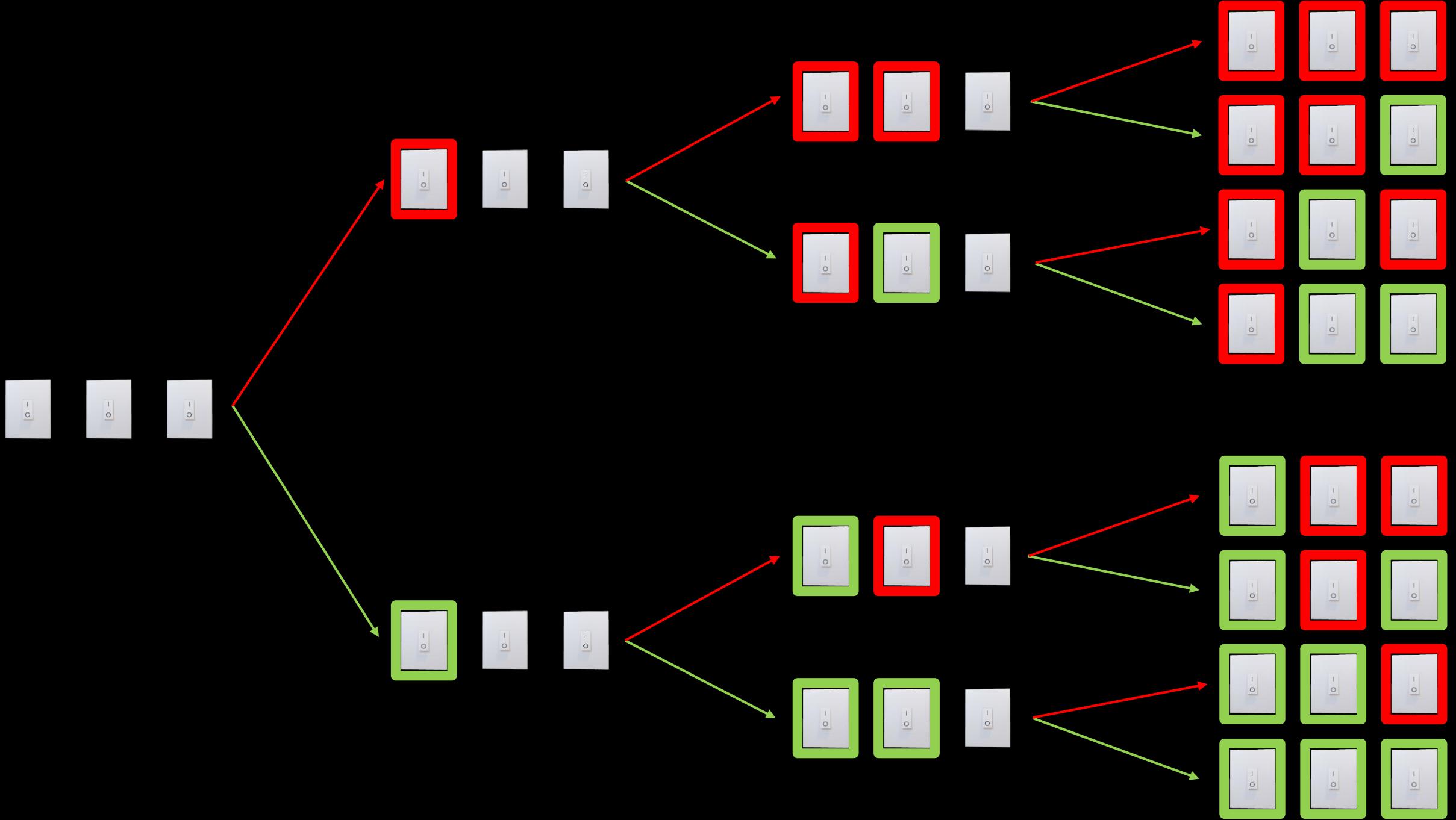

AAN of UIT

State Space Size

1 - Switch

2

2 - Switches

4

3 - Switches

8

4 - Switches

16

n - Switches

2^n

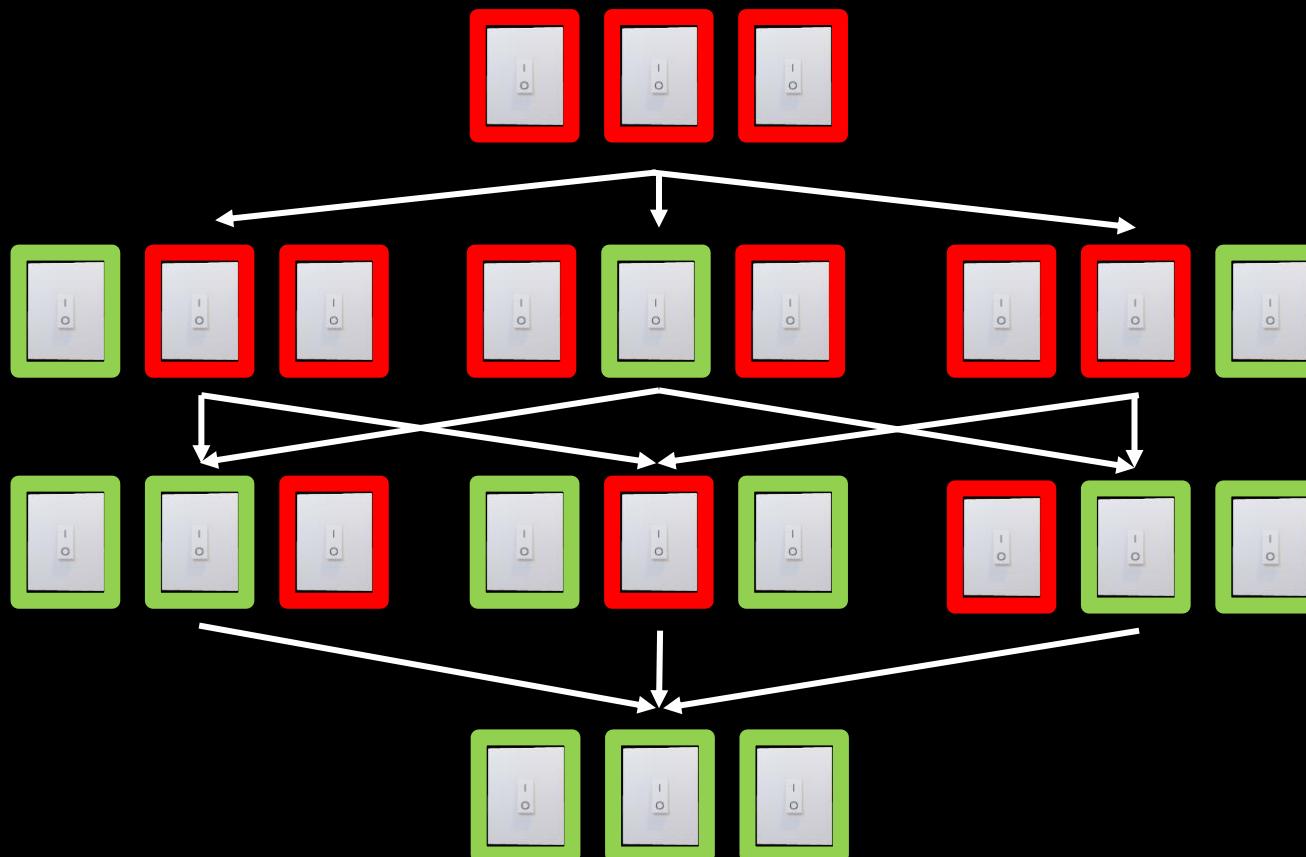
$\rightarrow r^n$

Statespace

De verzameling van alle mogelijke configuraties van een problem...

...maar let op dat dit afhankelijk is van de vraag die je stelt!

Manieren om alle schakelaars aan te doen

3

x

2

x

1

$= 3! = 6$

POP QUIZ!

Exponentiële Groei

Papier is 1mm dik. We vouwen een papiertje 20 keer dubbel. Hoe dik is het papier ongeveer na 20 keer vouwen?

- A. 20cm
- B. 2m
- C. Zo hoog als dit gebouw
- D. 1km

POP QUIZ!

Exponentiële Groei

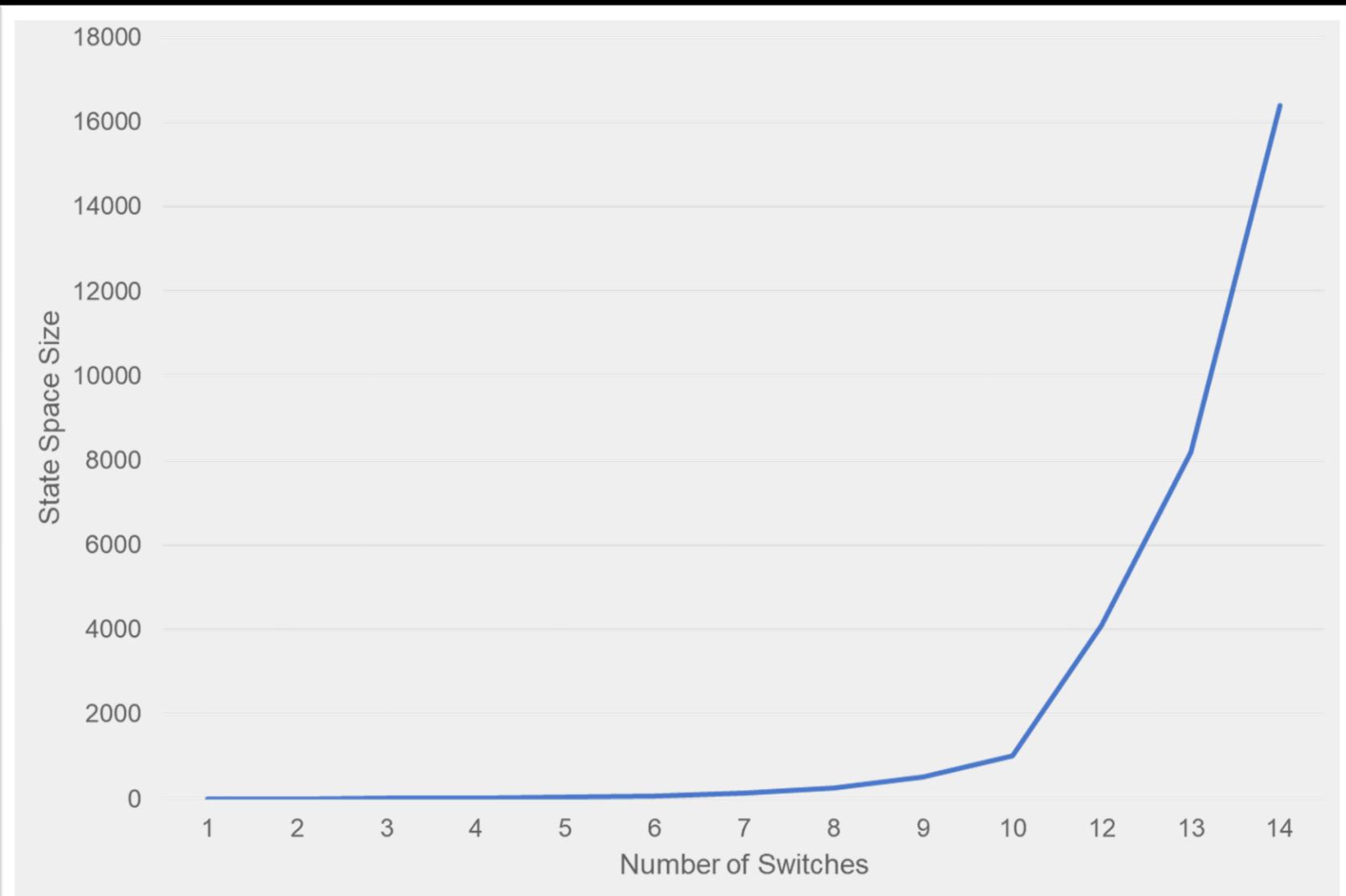
Papier is 1mm dik. We vouwen een papiertje 20 keer dubbel. Hoe dik is het papier ongeveer na 20 keer vouwen?

- A. 20cm
- B. 2m
- C. Zo hoog als dit gebouw
- D. 1km

$$1\text{mm} * 2 * 2 * 2 \dots = 2^{20} = 1048576\text{mm} = 1049\text{m!}$$

Exponential Statespace

**Tot de maan is
maar 39 keer
vouwen**

Vragen?

Statespace - Autekentekens

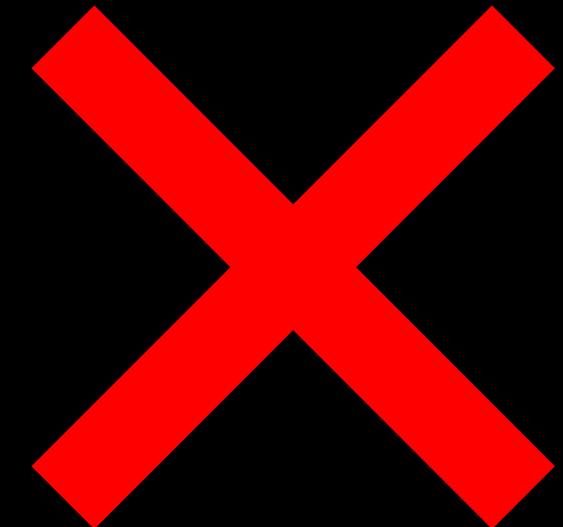
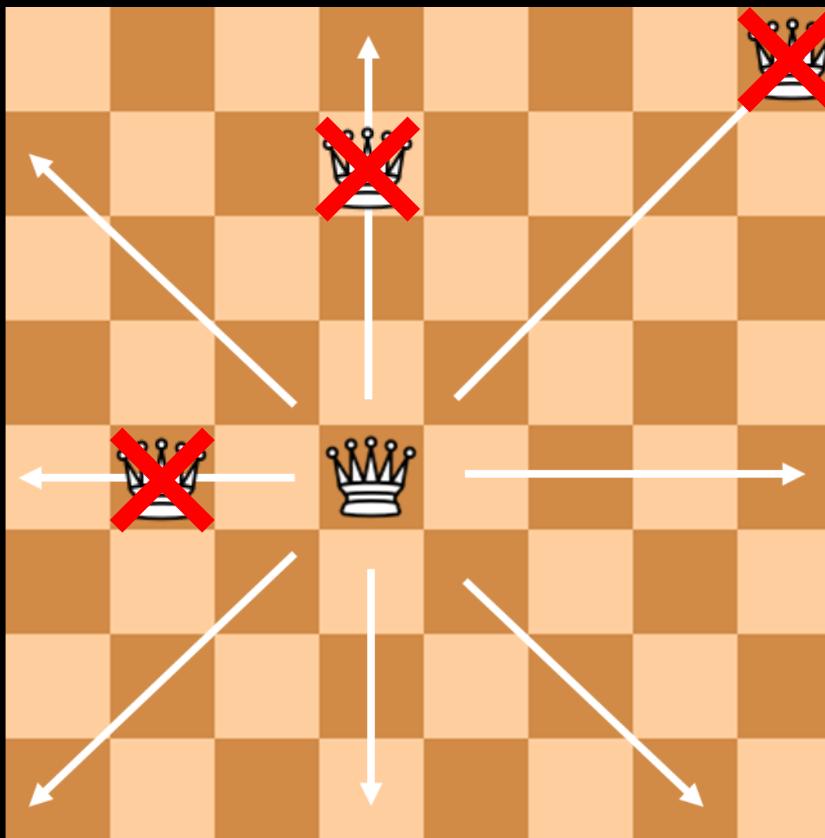
X – 999 – XX

X = letter, 9 = cijfer

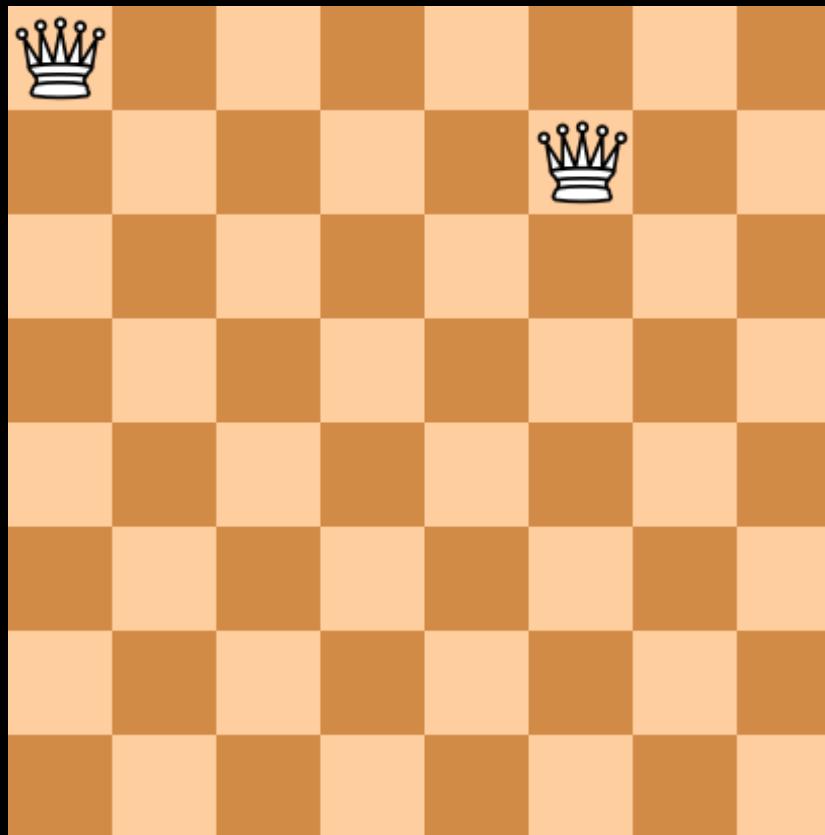
$$26 * 10 * 10 * 10 * 26 * 26 = \\ 17576000$$

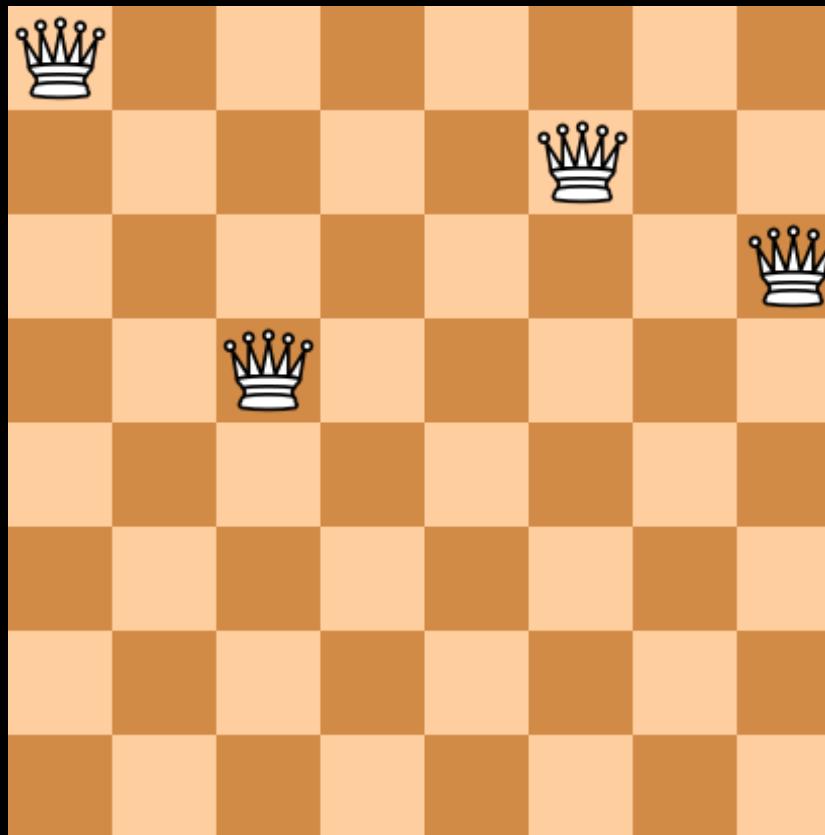
Statespace – N-Queen puzzle

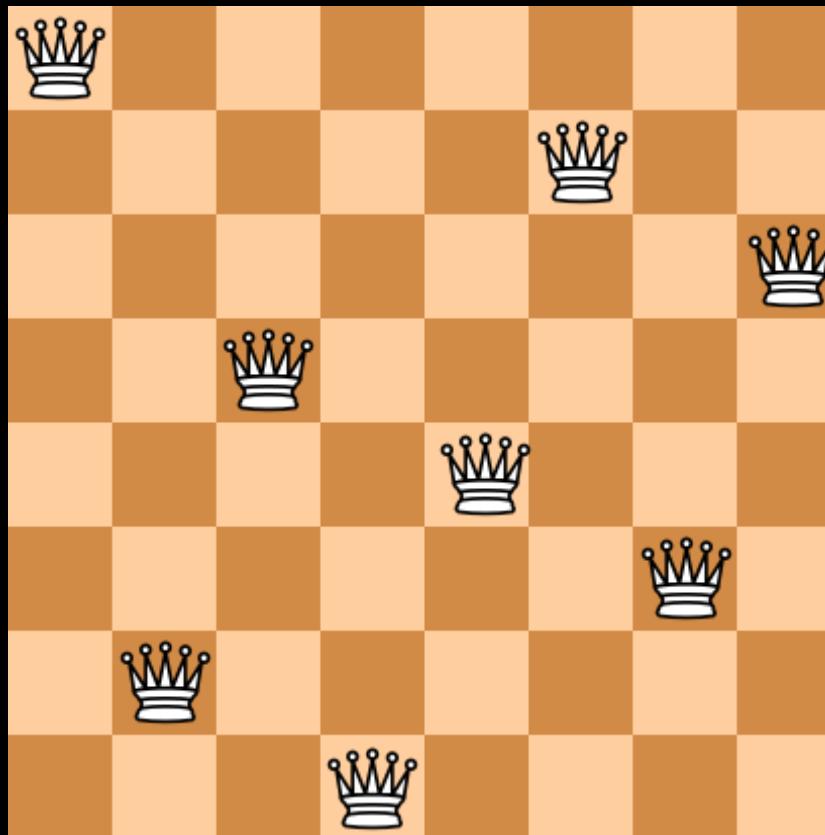
Statespace – N-Queen puzzle

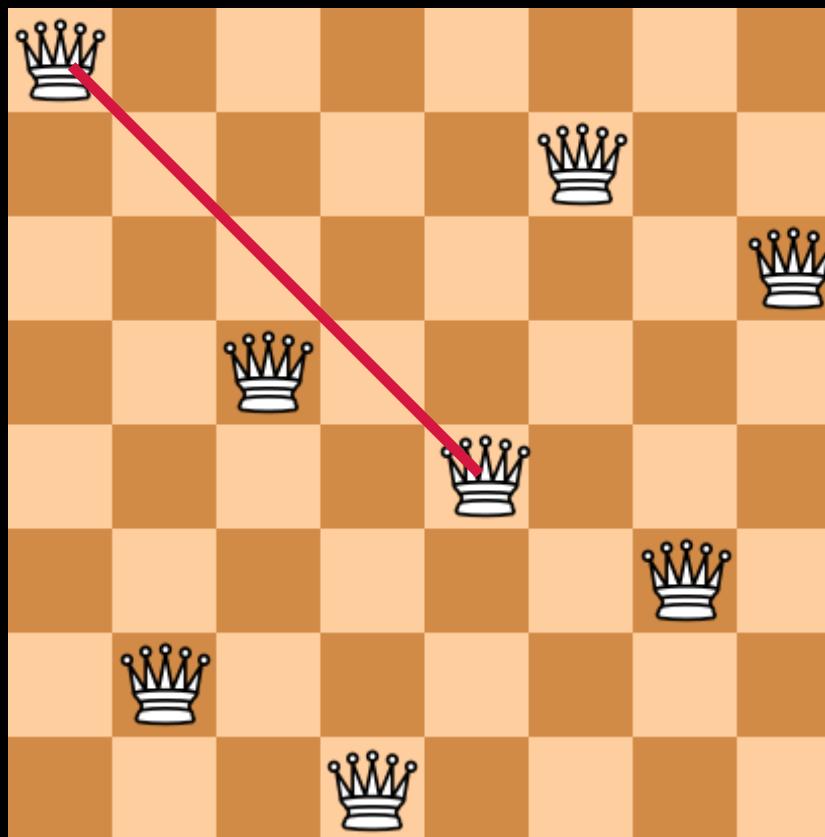
Statespace – N-Queen puzzle

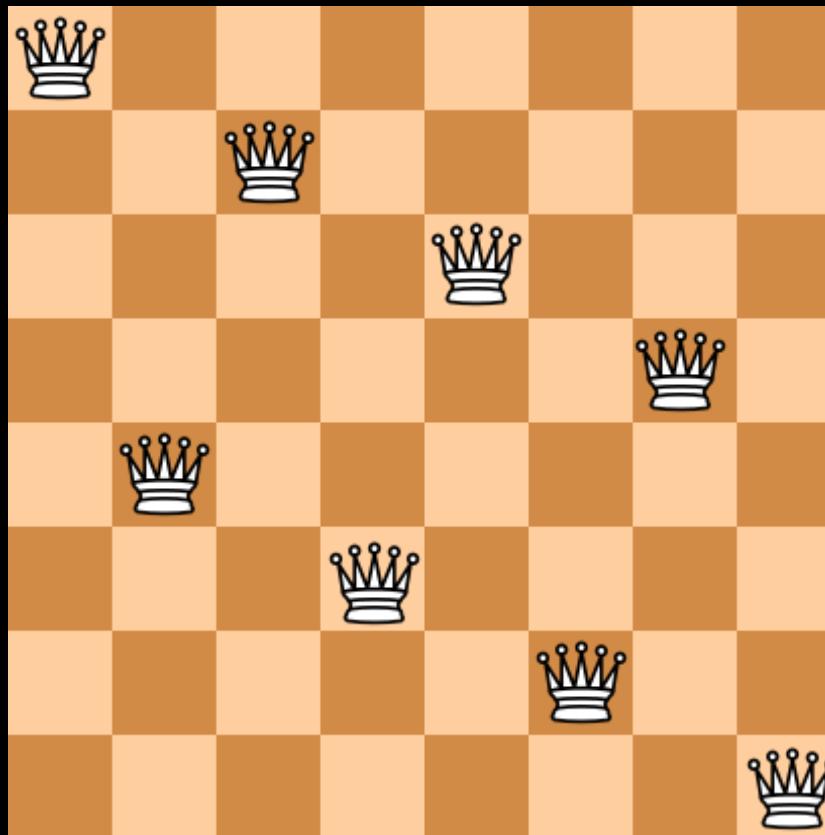
Statespace – N-Queen puzzle

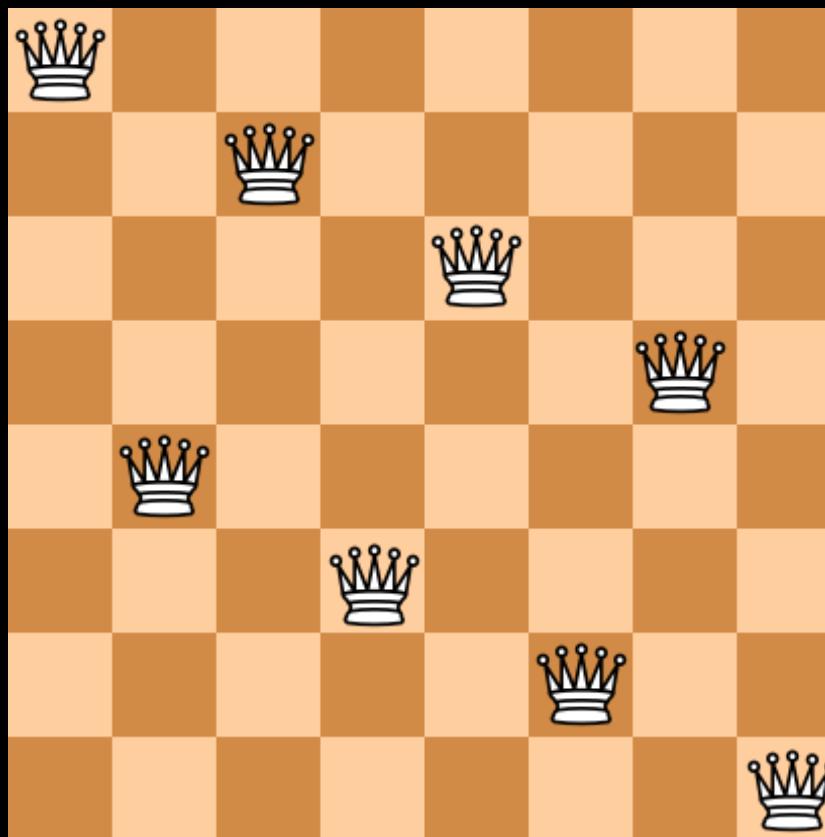
Statespace – N-Queen puzzle

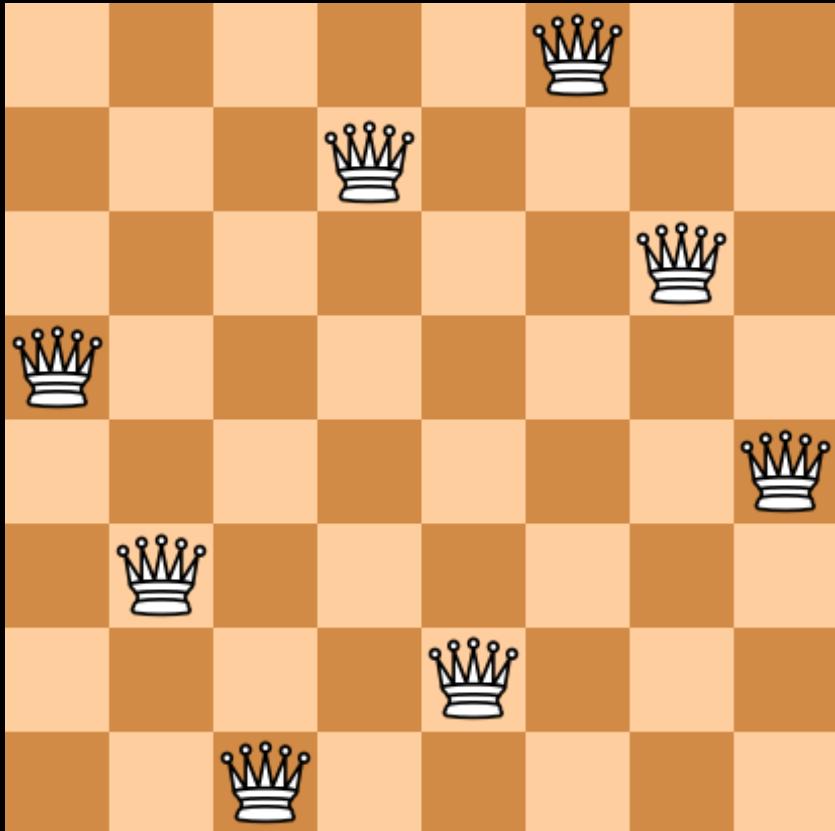
Statespace – N-Queen puzzle

Statespace – N-Queen puzzle

State Space

1st Queen: 64 Squares

2nd Queen: 63 Squares

3rd Queen: 62 Squares

4th Queen: 61 Squares

5th Queen: 60 Squares

6th Queen: 59 Squares

7th Queen: 58 Squares

8th Queen: 57 Squares

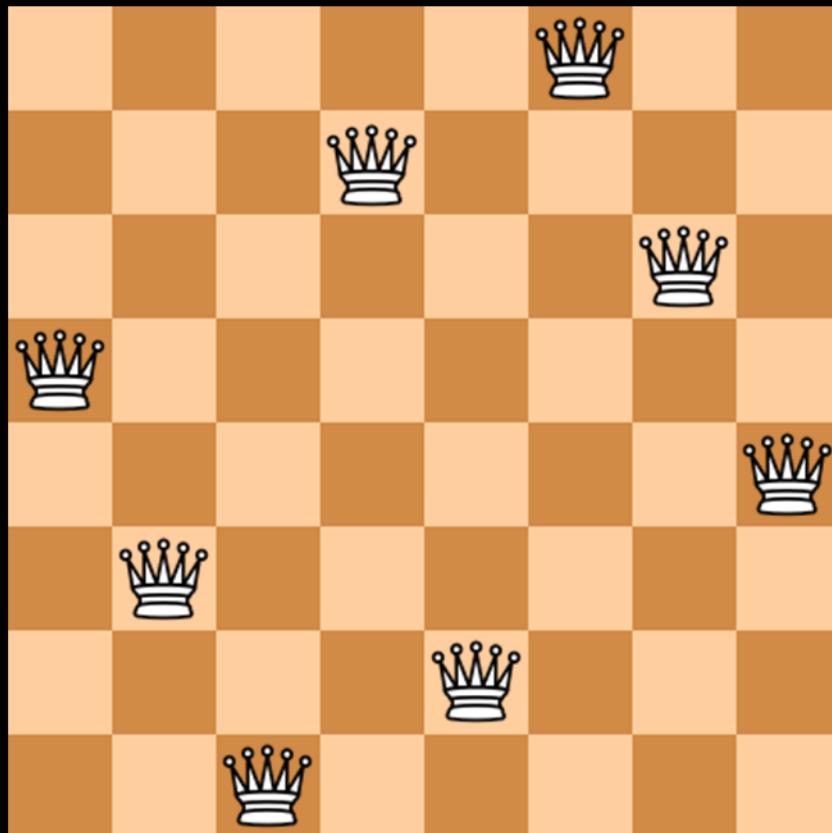
$$\text{Total Ways} = 64 * 63 * 62 * 61 * 60 * 59 * 58 * 57 = 4426165368 = \binom{64}{8}$$

8-Queen Puzzle.

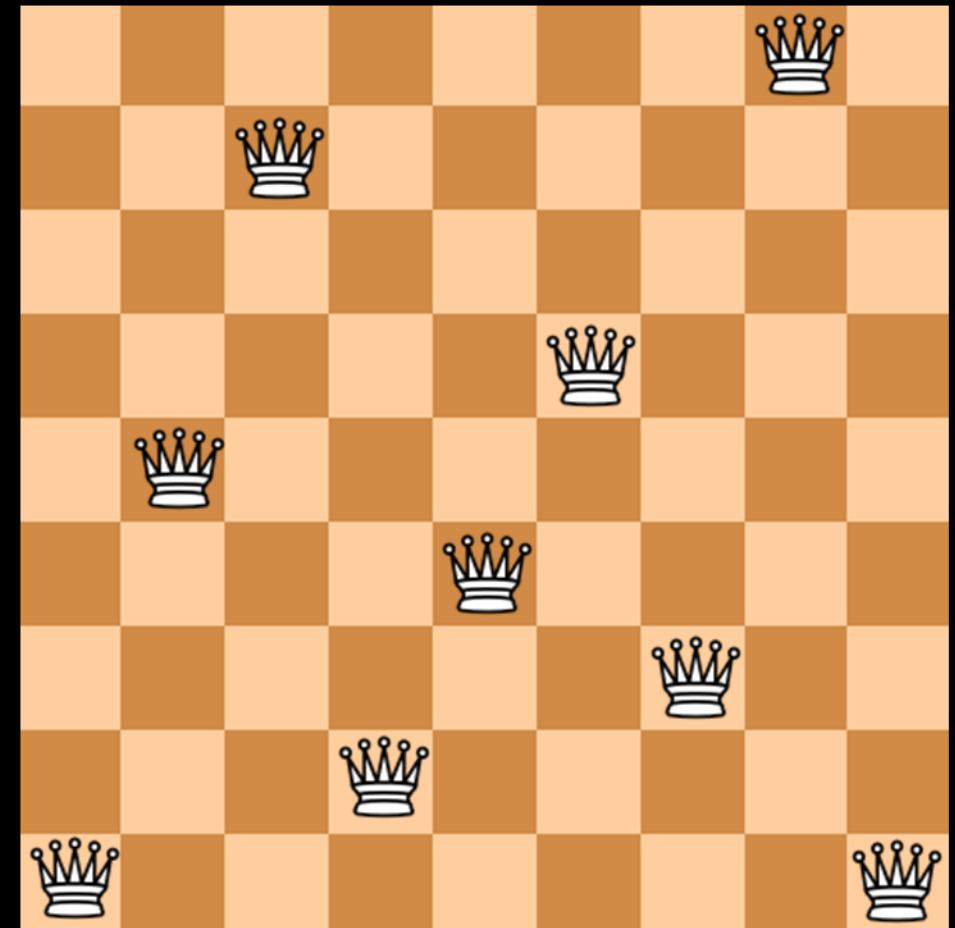
$$\binom{n}{r} = \frac{n!}{r!(n-r)!}$$

Where,
 n is number of squares
 r is number of queens

Statespace – N-Queen puzzle

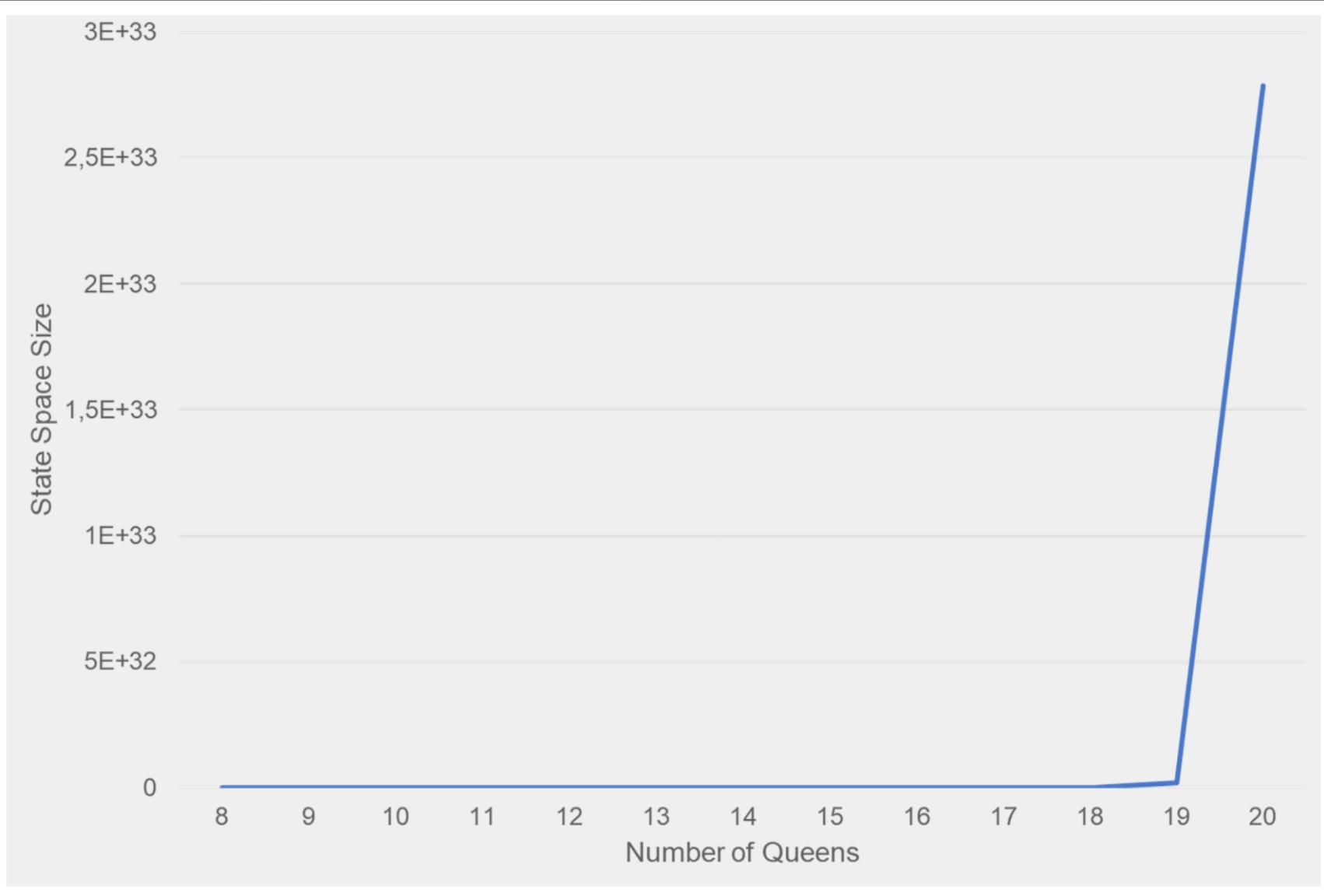
8-Queen Problem: $\binom{64}{8} = 4426165368$

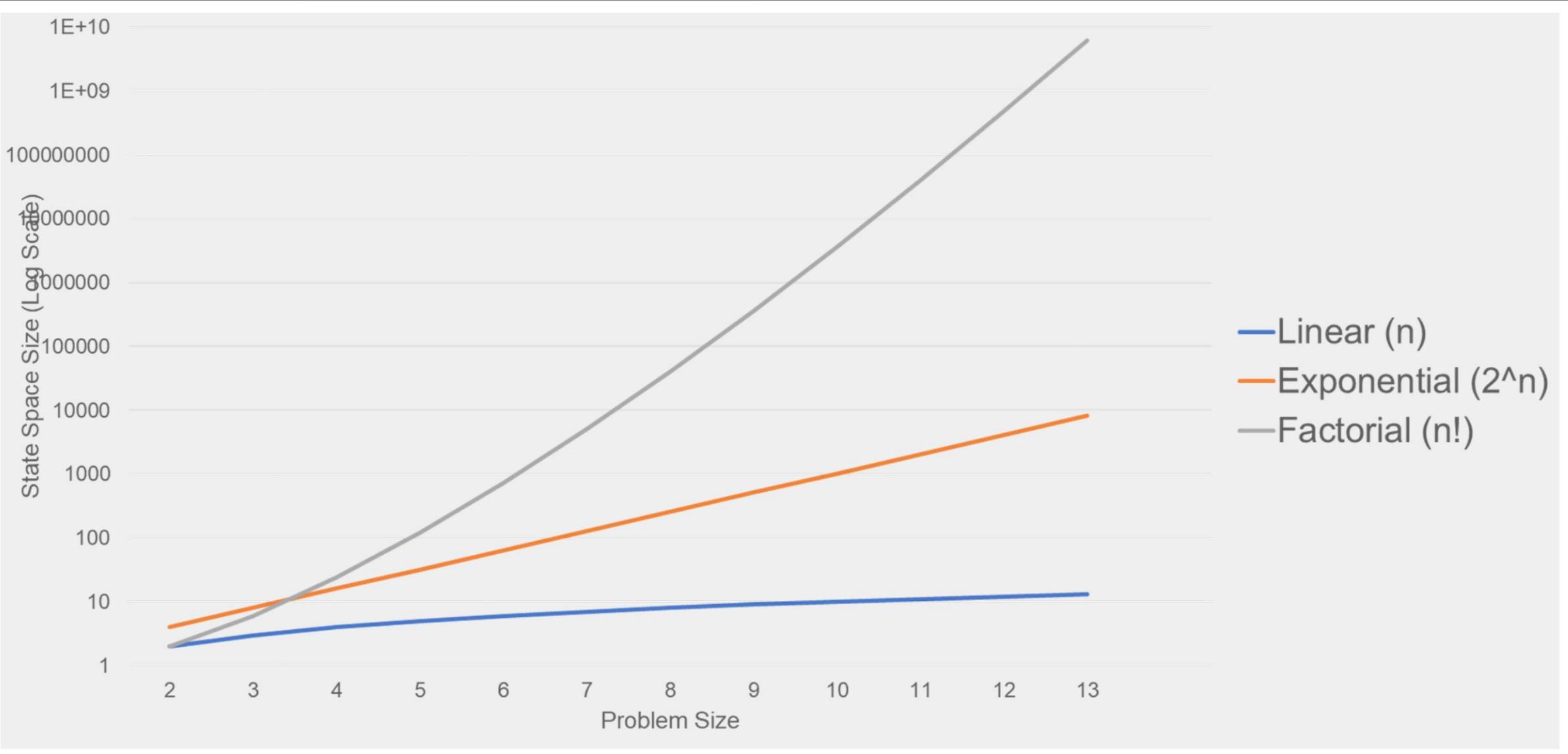

9-Queen Problem: $\binom{81}{9} = 260887834350$

Statespace – N-Queen puzzle

Queens	Squares	State Space	Approximate Time to Solve
8	64	4426165368	4.42 Seconds
9	81	260887834350	4.34 Minutes
10	100	17310309456440	4.8 Hours
11	121	1276749965026540	14.77 Days
12	144	103619293824707000	39.40 Months
13	169	9176358300744340000	290.78 Years
14	196	880530516383349000000	27 902.92 Years
15	225	91005567811177500000000	2 883 854.02 Years
16	256	100787516020223000000000000	319 383 187 Years
17	289	11907390443444900000000000000	$3.77330493 \times 10^{10}$ Years
18	324	149482492334195000000000000000	$4.73691552 \times 10^{12}$ Years
19	361	1987086705354380000000000000000	$6.29683229 \times 10^{14}$ Years
20	400	2788360983670900000000000000000	$8.83597149 \times 10^{16}$ Years

Statespace - Formules

Order: Is de volgorde belangrijk?

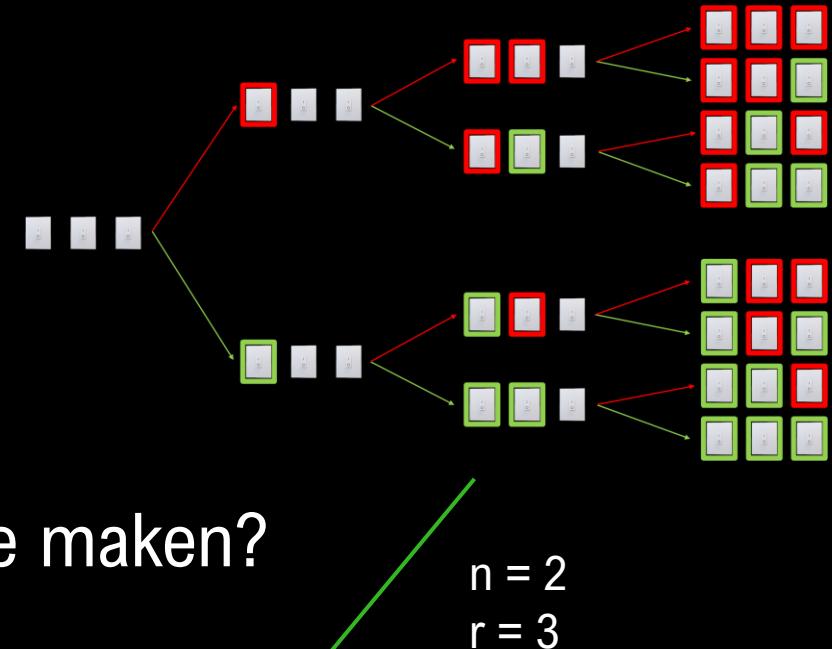
Repetition: Kan ik herhaaldelijk dezelfde keuze maken?

Combinations and Permutations r: aantal keuzes n: aantal mogelijkheden per keuze		Repetition	
		yes	no
Order	yes	n^r	$\frac{n!}{(n-r)!}$
	no	$\frac{(r+n-1)!}{r!(n-1)!}$	$\frac{n!}{r!(n-r)!}$

Statespace - Formules

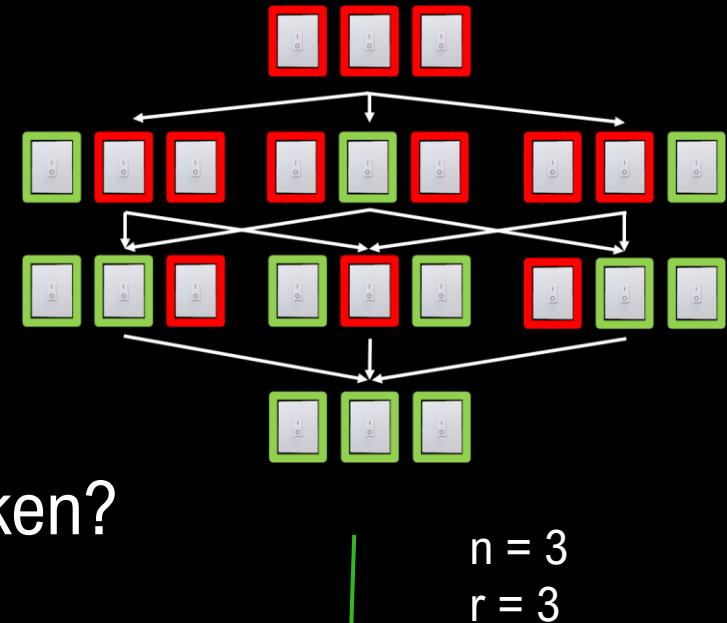
Order: Is de volgorde belangrijk?

Repetition: Kan ik herhaaldelijk dezelfde keuze maken?

Combinations and Permutations		Repetition	
Order	yes	yes	no
		n^r	$\frac{n!}{(n-r)!}$
	no	$\frac{(r+n-1)!}{r!(n-1)!}$	$\frac{n!}{r!(n-r)!}$

Statespace - Formules

Order: Is de volgorde belangrijk?

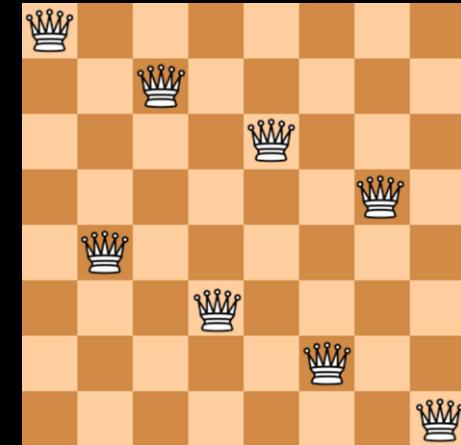
Repetition: Kan ik herhaaldelijk dezelfde keuze maken?

Combinations and Permutations r: aantal keuzes n: aantal mogelijkheden per keuze		Repetition	
Order	yes	yes	no
		n^r	$\frac{n!}{(n-r)!}$
	no	$\frac{(r+n-1)!}{r!(n-1)!}$	$\frac{n!}{r!(n-r)!}$

Statespace - Formules

Order: Is de volgorde belangrijk?

Repetition: Kan ik herhaaldelijk dezelfde keuze maken?

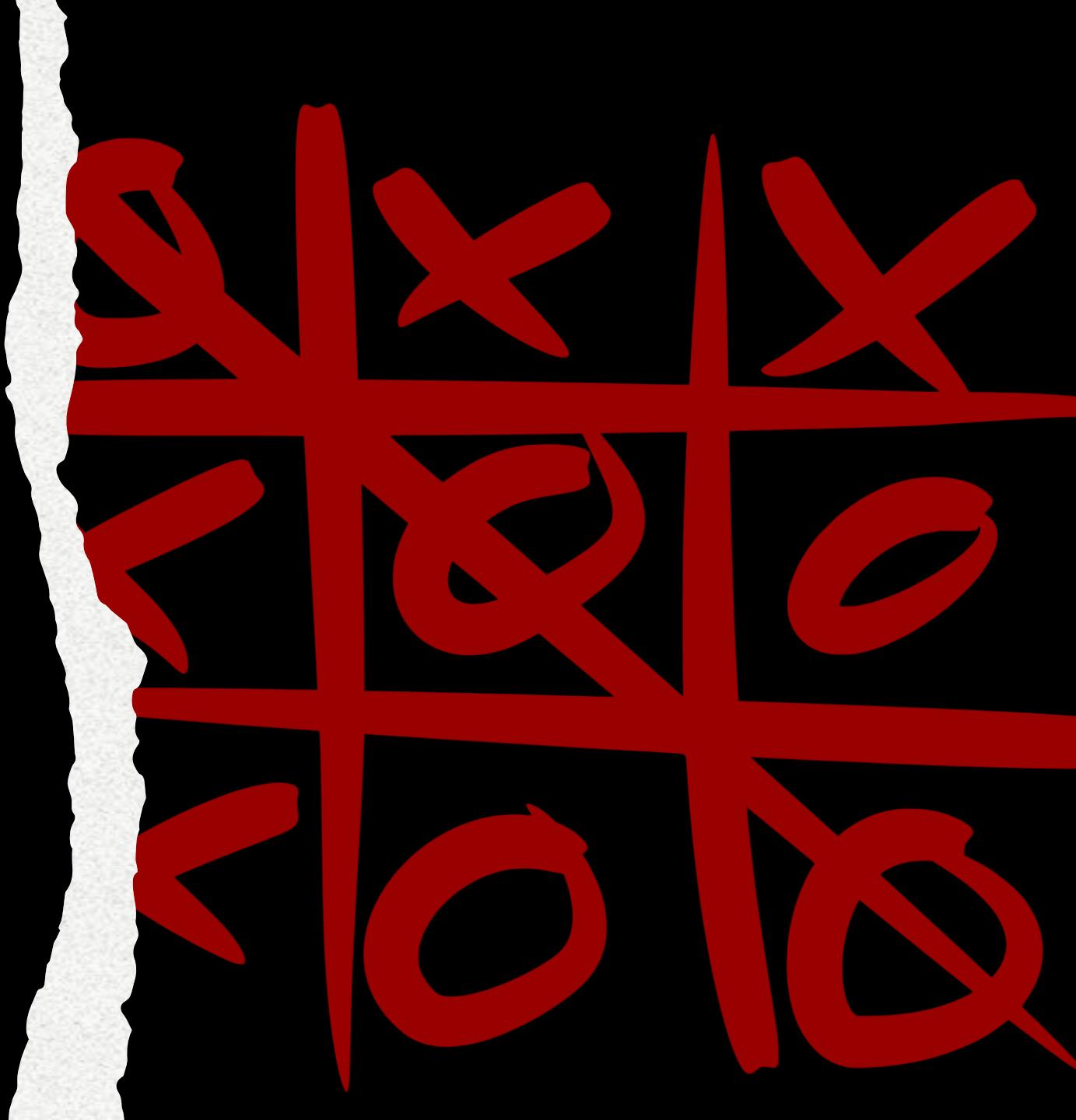
$$\begin{aligned} n &= 64 \\ r &= 8 \end{aligned}$$

Combinations and Permutations r: aantal keuzes n: aantal mogelijkheden per keuze		Repetition	
		yes	no
Order	yes	n^r	$\frac{n!}{(n-r)!}$
	no	$\frac{(r+n-1)!}{r!(n-1)!}$	$\frac{n!}{r!(n-r)!}$

POP quiz!

Wat is de kleinste upper bound voor de state-space van Boter-kaas-en-eieren?

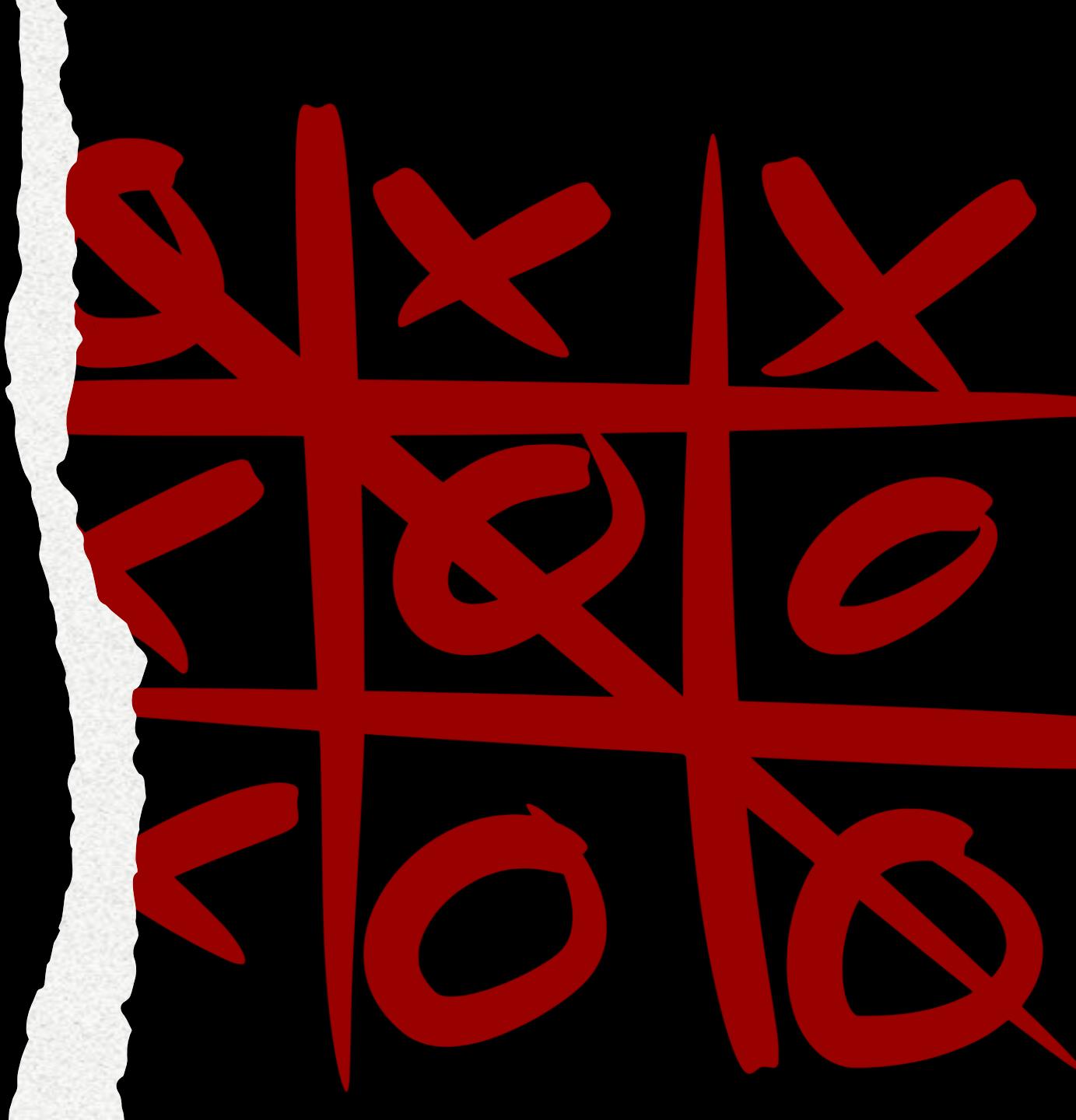
1. 3^9
2. 9^3
3. $9!$

POP quiz!

Wat is de kleinste upper bound voor de state-space van Boter-kaas-en-eieren?

1. 3^9
2. 9^3
3. $9!$

Vragen?

POP quiz!

Wat maakt een probleem moeilijk om op te lossen?

1. Een grote statespace
2. De constraints
3. Iets anders?

Computeralgoritme

Een algoritme is een reeks stappen die gevolgd kunnen worden om een specifiek probleem op te lossen.

Bubble sort

Computationele complexiteit

2,1,3,4,5,6,7,8,9,10

Best-Case

Bubble Sort (1 Step)

1,2,3,4,5,6,7,8,9,10

10,9,8,7,6,5,4,3,2,1

Worst-Case

Bubble Sort (<=100 Steps)

Probleem Complexiteit

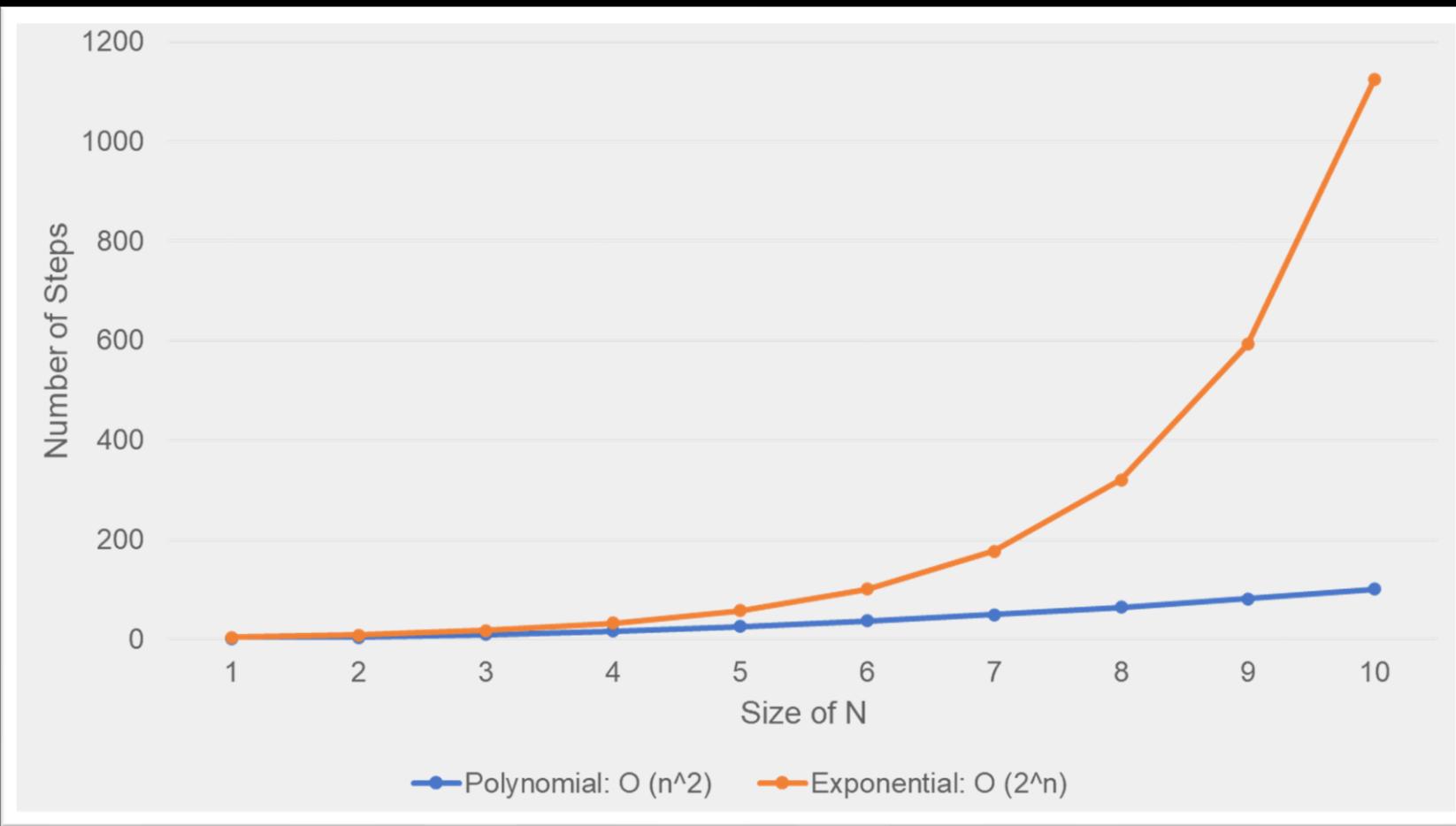

$O(n^{\dots})$
Polynomial

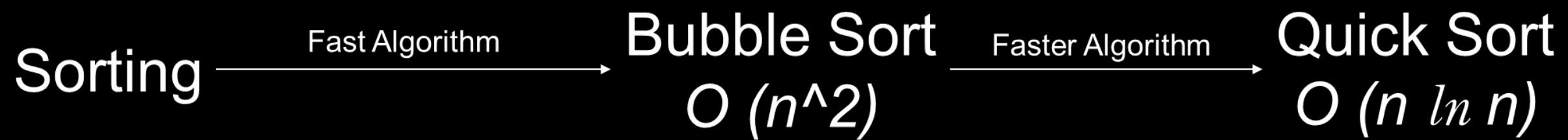

$O(\dots^n)$
Exponential

Polynomiaal versus Exponentieel

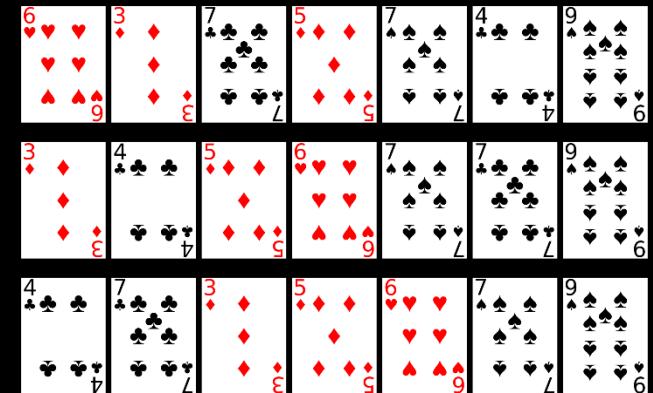
Snelle algoritmen

Moeilijkheid

5	3		7					
6			1	9	5			
	9	8				6		
8			6				3	
4		8	3				1	
7			2			6		
	6			2	8			
		4	1	9			5	
			8		7	9		

Moeilijk

???

Makkelijk

POP quiz!

Hoe moeilijk is sudoku?

1. Zo makkelijk als sorteren
2. Zo moeilijk als schaken
3. We zullen het nooit weten

Moeilijkheid

5	3		7					
6		1	9	5				
9	8				6			
8		6			3			
4		8	3		1			
7		2			6			
6			2	8				
	4	1	9		5			
	8		7	9				

Moeilijk op te lossen

5	3	4	6	7	8	9	1	2
6	7	2	1	9	5	3	4	8
1	9	8	3	4	2	5	6	7
8	5	9	7	6	1	4	2	3
4	2	6	8	5	3	7	9	1
7	1	3	9	2	4	8	5	6
9	6	1	5	3	7	2	8	4
2	8	7	4	1	9	6	3	5
3	4	5	2	8	6	1	7	9

Makkelijk te Controleren

Moeilijkheid

Moeilijk op te lossen

Moeilijk te controleren

Is E4 de beste opening voor wit?

Vragen?

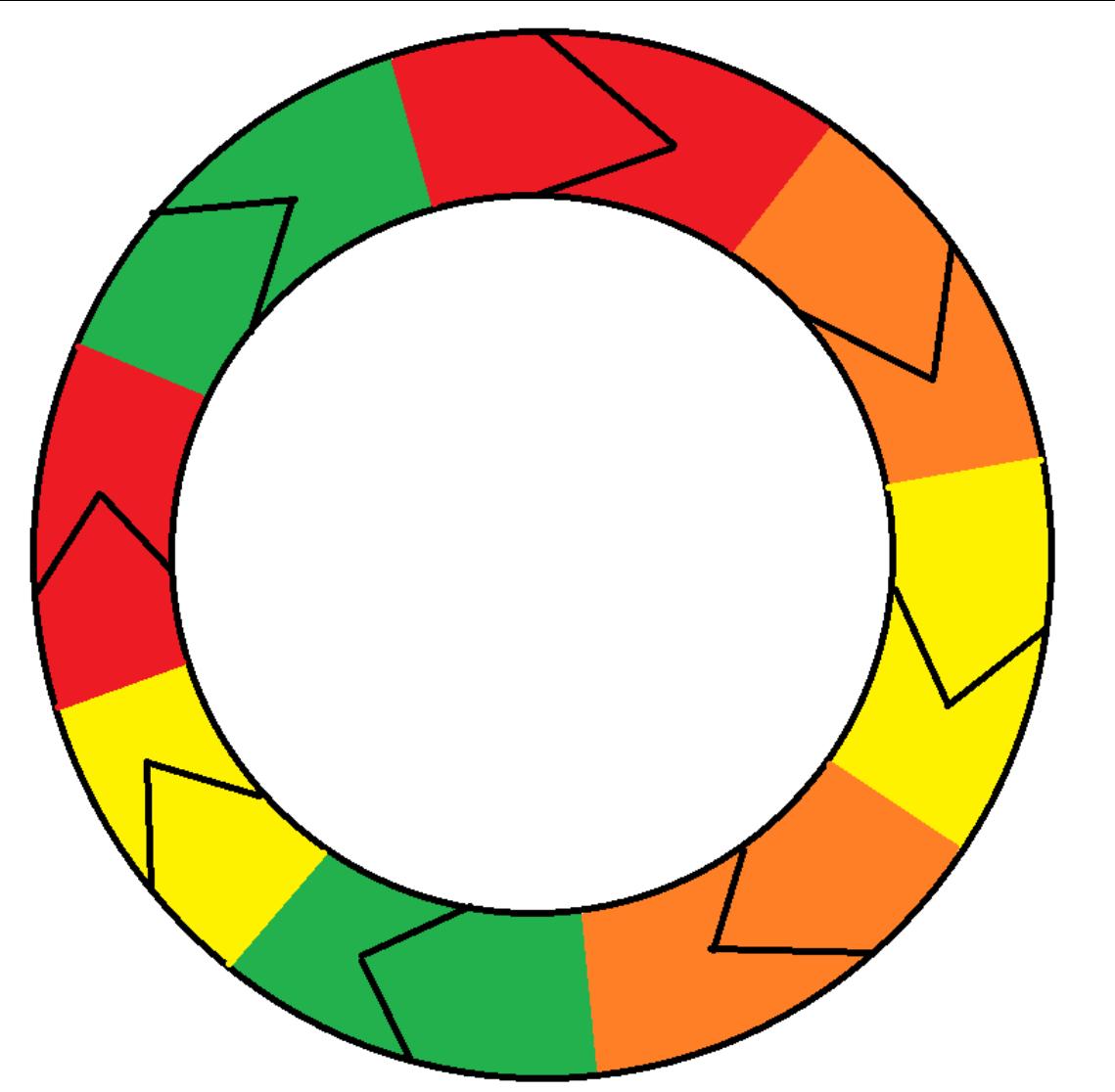

Complexiteit + Statespace

- 8 puzzelstukken van gelijke vorm
- Ieder puzzelstuk heeft 2 kleuren
- Kleuren die elkaar raken moeten overeen komen

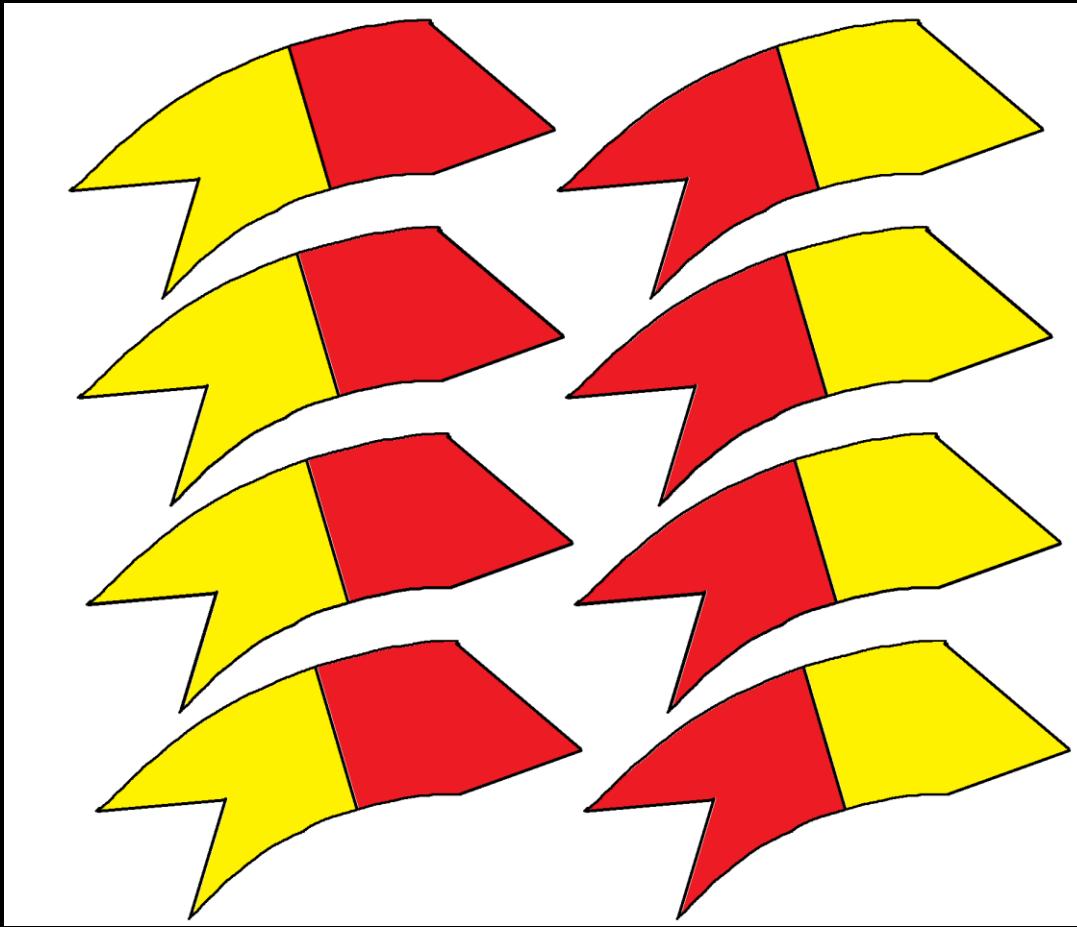
$$n = 8, r = 8$$

$$8! = 40320$$

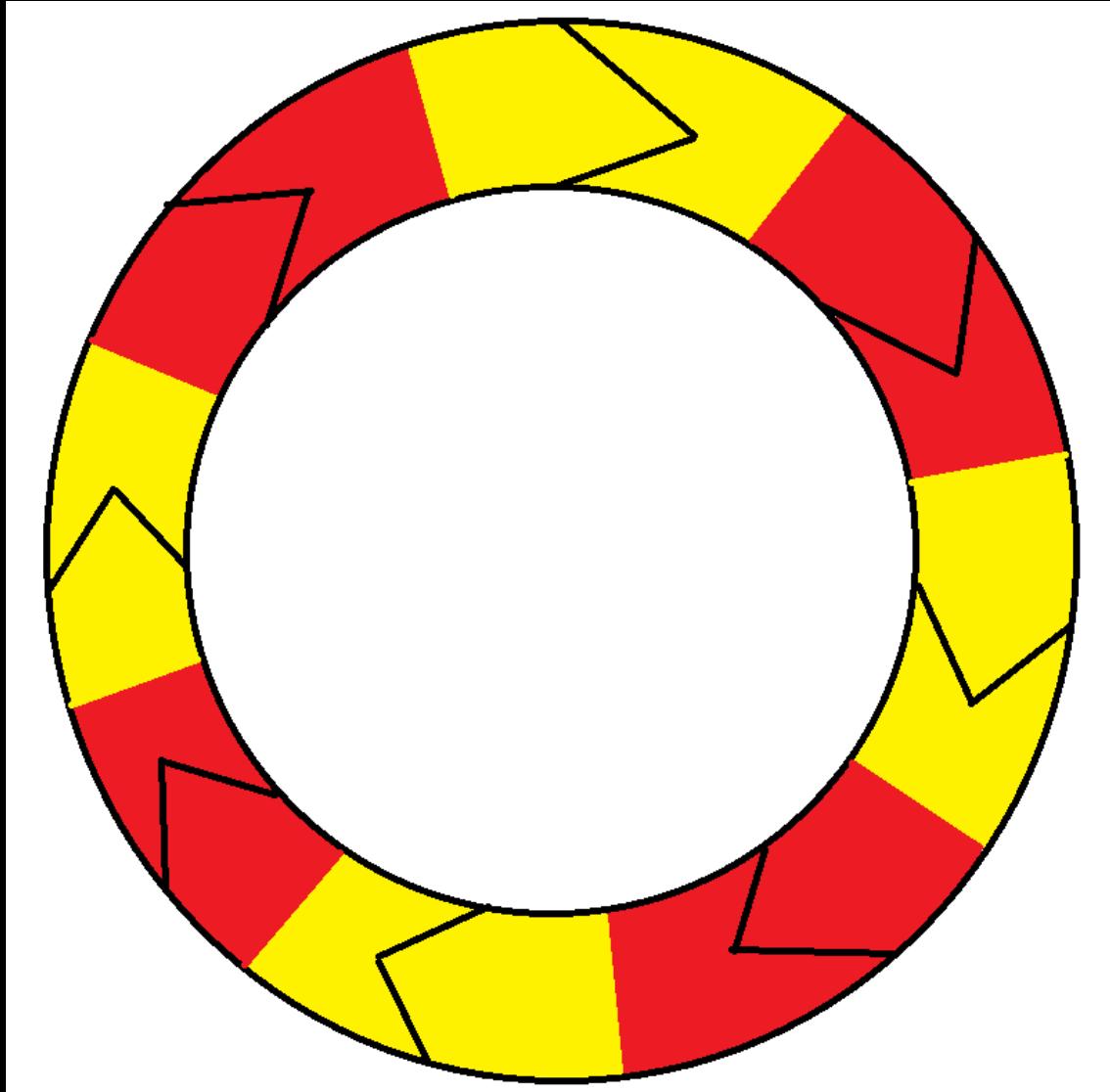

Complexiteit + Statespace

Maar hoe maken we het
makkelijk?

**Complexiteit +
Statespace**

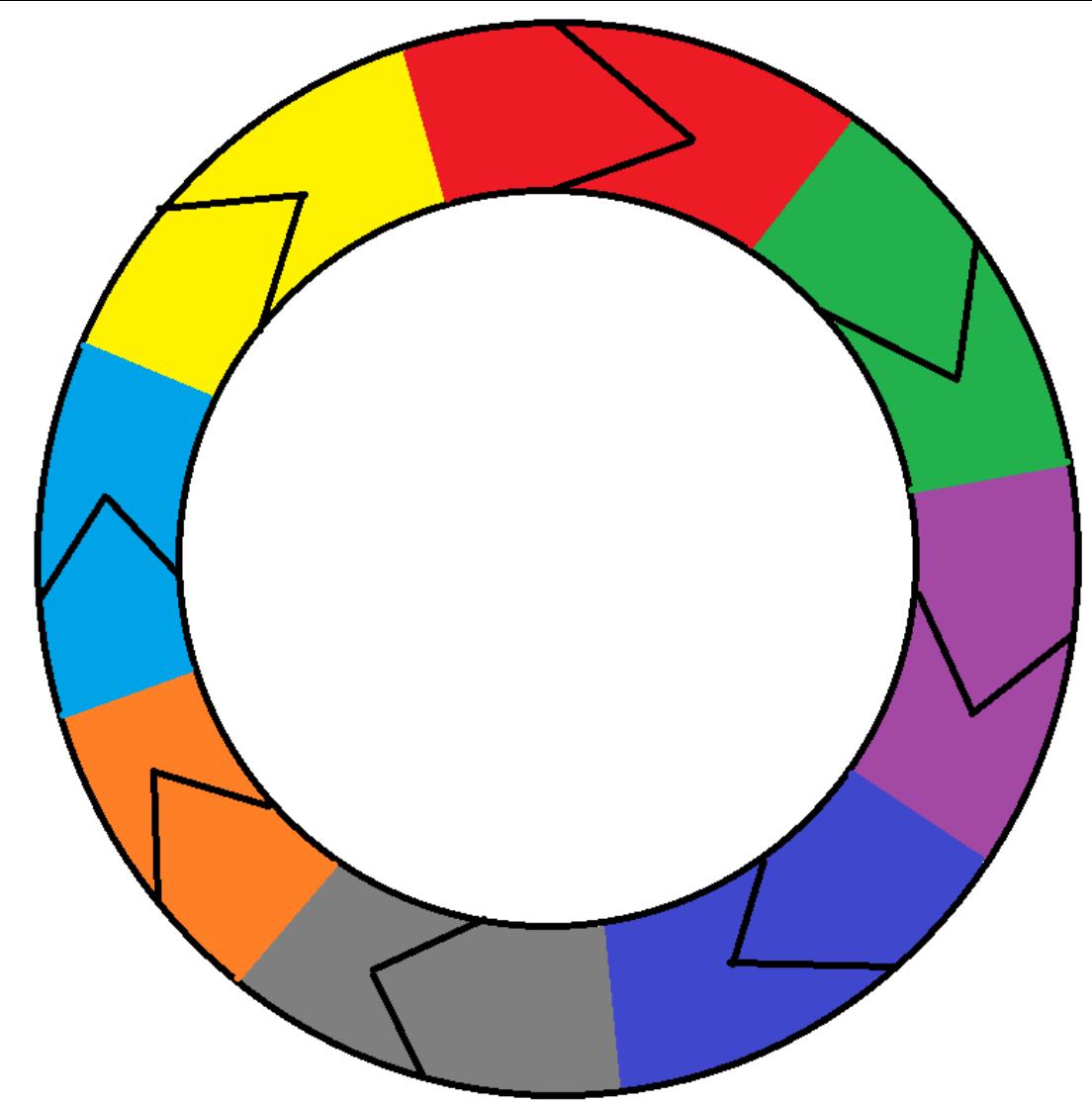

Complexiteit + Statespace

Veel soortgelijke opties

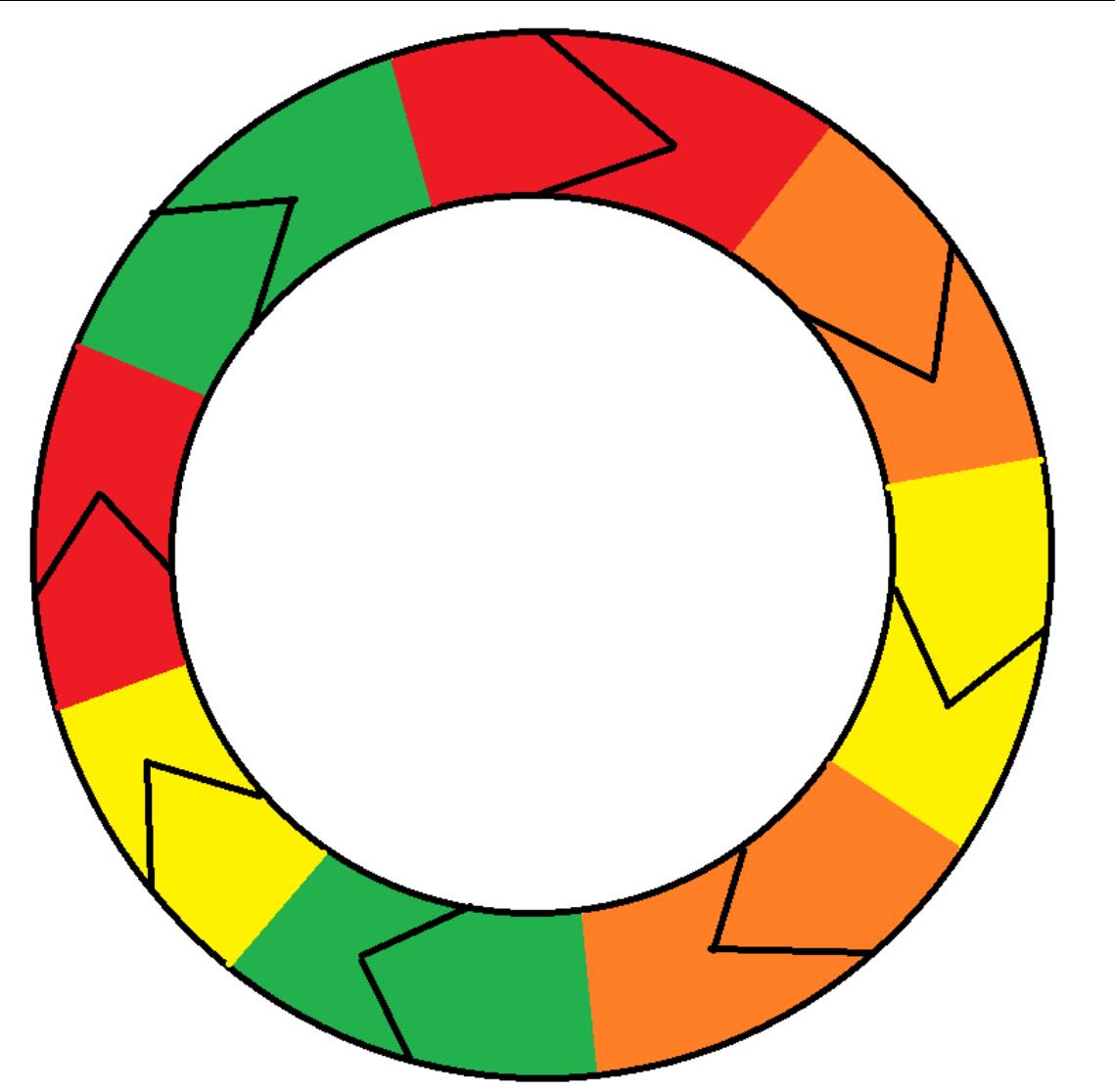

**Complexiteit +
Statespace**

**Moeilijkheid +
Statespace**

Weinig opties

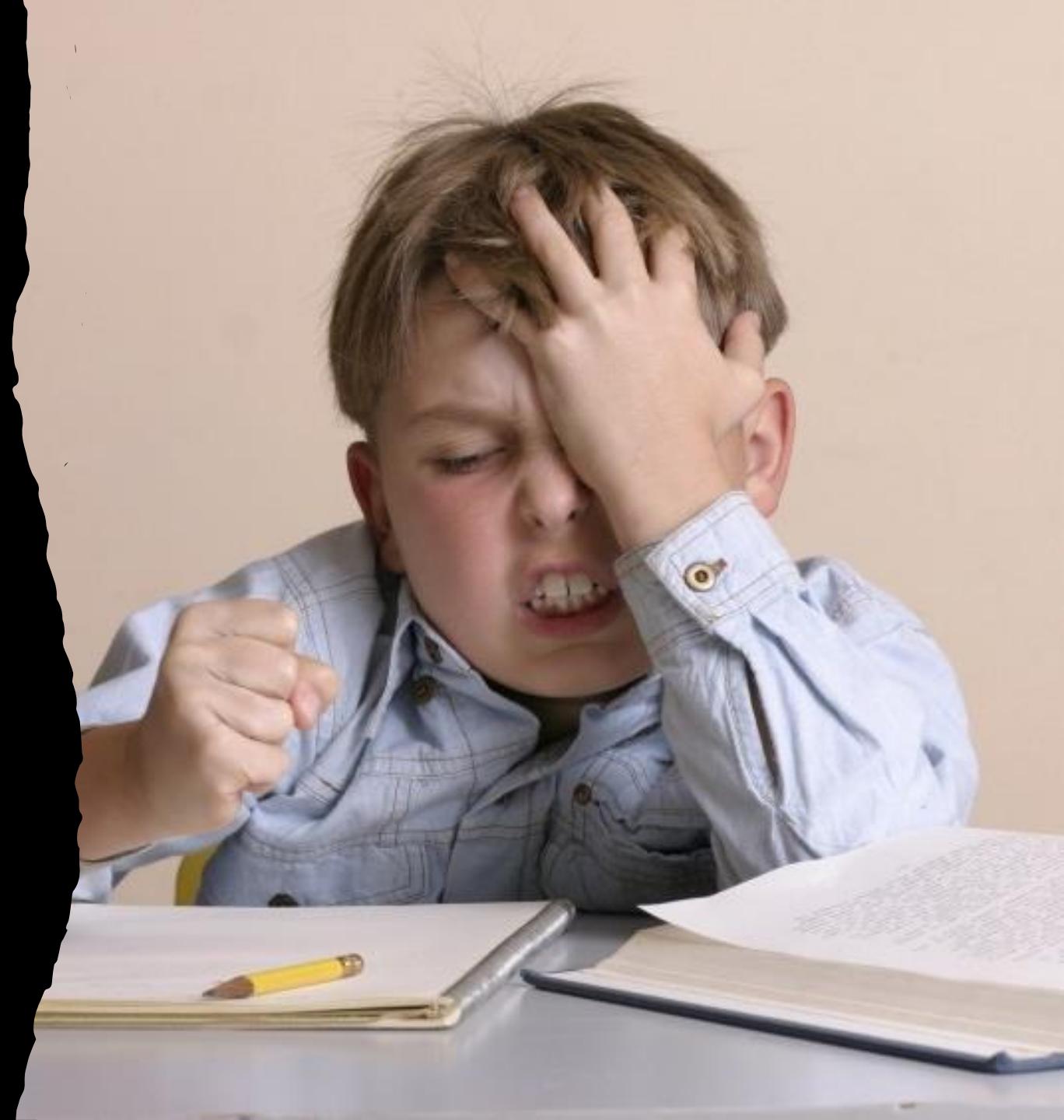
Complexiteit + Statespace

Iets daar tussenin is
moeilijk!

POP quiz!

Wat maakt een probleem moeilijk om op te lossen?

1. Een grote statespace
2. De constraints
3. Weinig geldige oplossingen
4. iets anders?

Wat is de oplossing?

Heuristieken!

Slimme en snelle algoritmes die een zeer goede oplossing geven in een redelijke tijd, ook voor COPs

Moeilijkheid

Moeilijk op te lossen

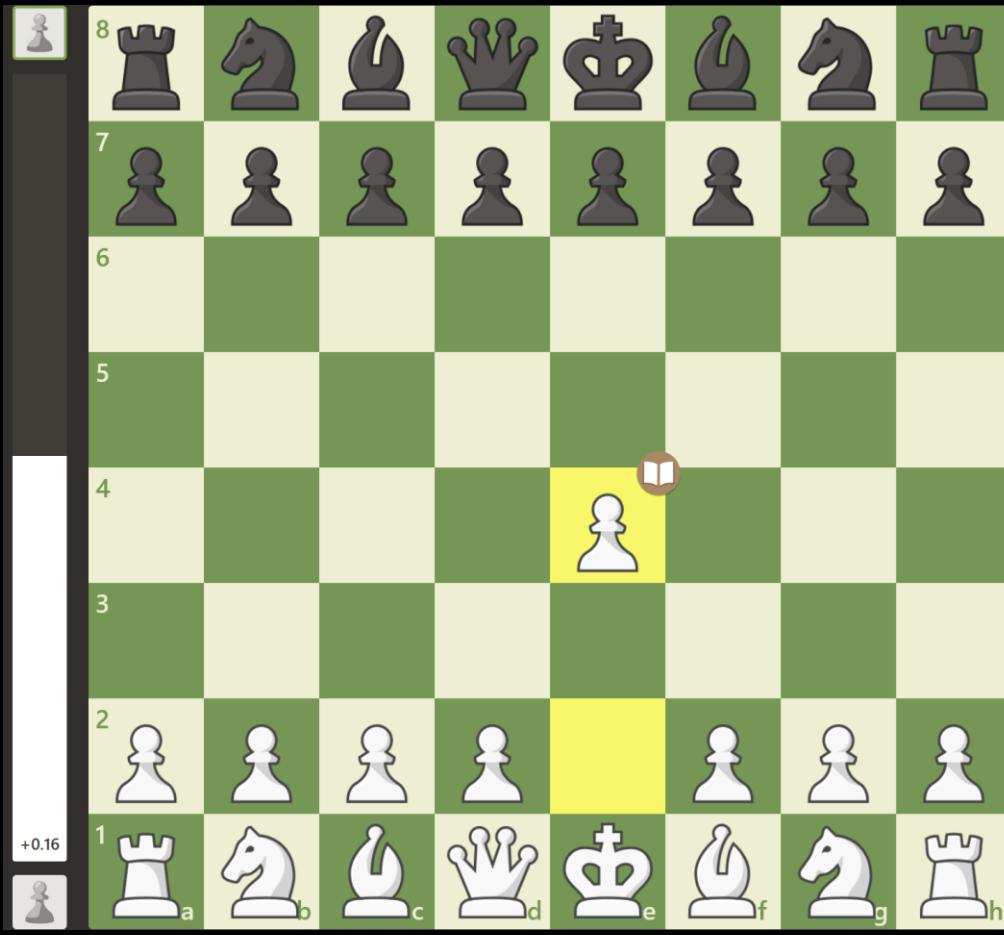

Moeilijk te controleren

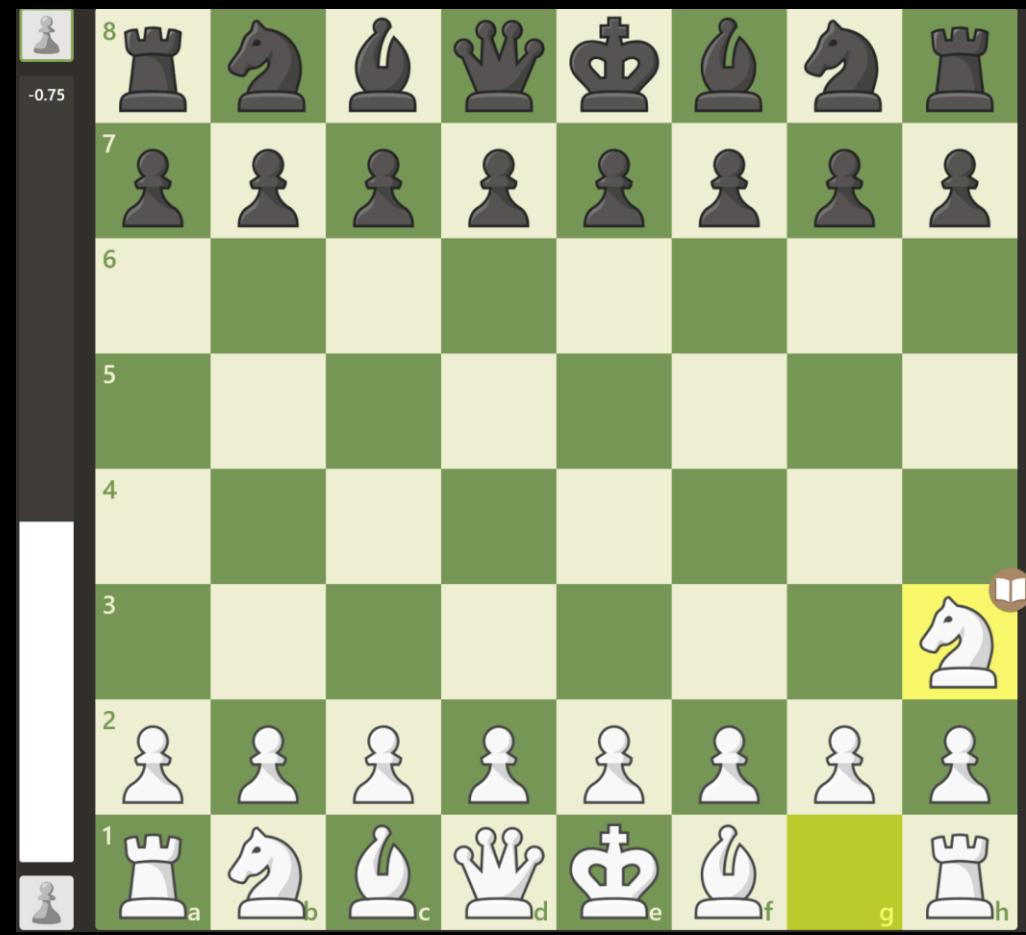
Is E4 de beste opening voor wit?

Moeilijkheid

Good Opening (+0.16)

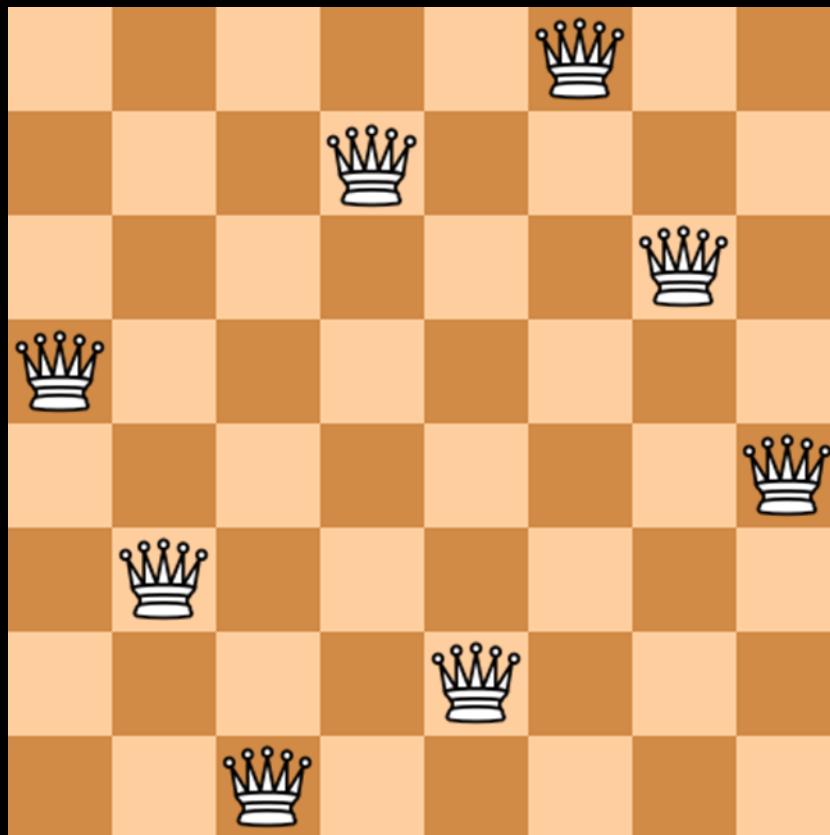
Bad Opening (-0.75)

Vragen?

Representatie maakt uit!

Moeilijkheid – N-Queen puzzle

1st Queen: 64 Squares

2nd Queen: 63 Squares

3rd Queen: 62 Squares

4th Queen: 61 Squares

5th Queen: 60 Squares

6th Queen: 59 Squares

7th Queen: 58 Squares

8th Queen: 57 Squares

$$\text{Total Ways} = 64 * 63 * 62 * 61 * 60 * 59 * 58 * 57 = 4426165368 = \binom{64}{8}$$

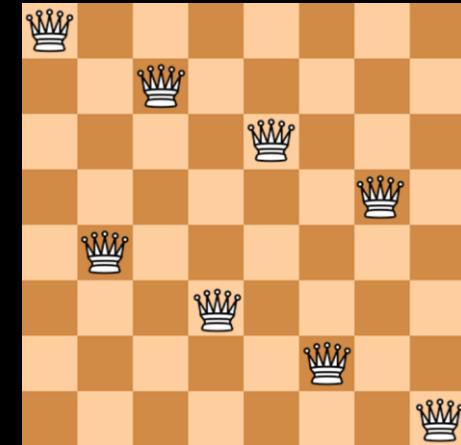
8-Queen Puzzle.

$$\binom{n}{r} = \frac{n!}{r!(n-r)!}$$
 Where,
 n is number of squares
 r is number of queens

Statespace - Formules

Order: Is de volgorde belangrijk?

Repetition: Kan ik herhaaldelijk dezelfde keuze maken?

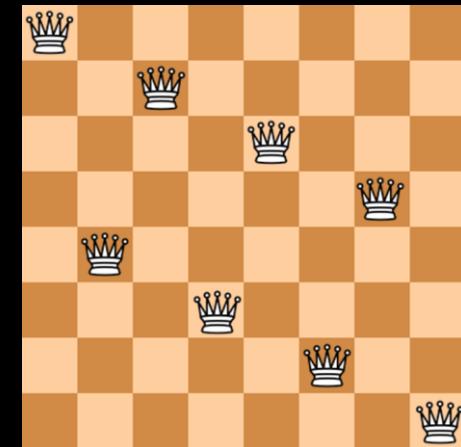
$$\begin{aligned} n &= 64 \\ r &= 8 \end{aligned}$$

Combinations and Permutations r: aantal keuzes n: aantal mogelijkheden per keuze		Repetition	
		yes	no
Order	yes	n^r	$\frac{n!}{(n-r)!}$
	no	$\frac{(r+n-1)!}{r!(n-1)!}$	$\frac{n!}{r!(n-r)!}$

Statespace - Formules

Order: Is de volgorde belangrijk?

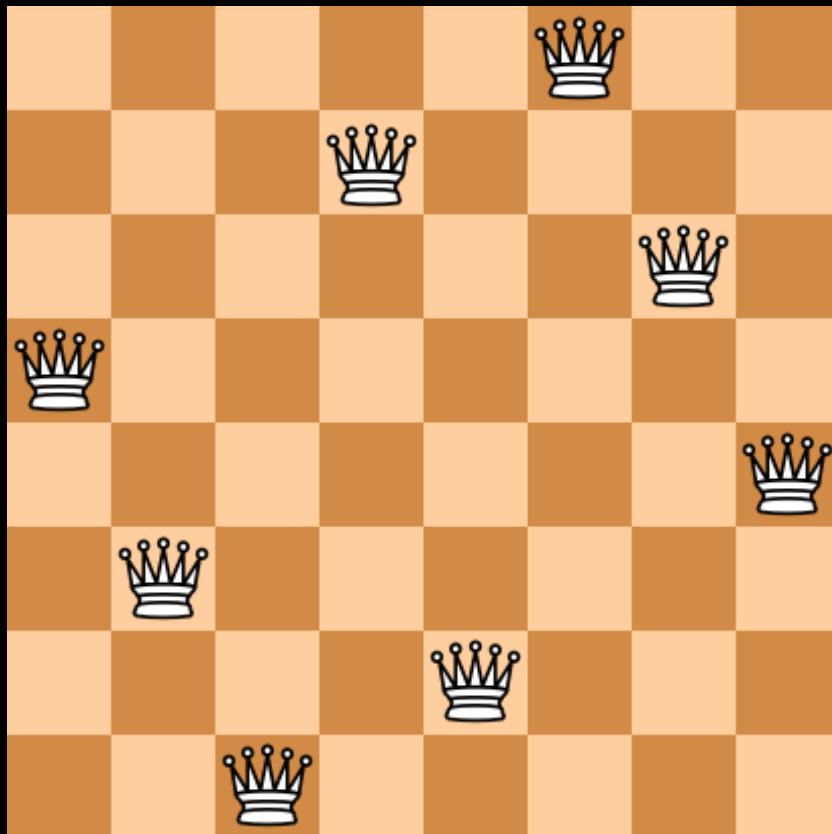
Repetition: Kan ik herhaaldelijk dezelfde keuze maken?

$$\begin{aligned} n &= 8 \\ r &= 8 \end{aligned}$$

Combinations and Permutations r: aantal keuzes n: aantal mogelijkheden per keuze		Repetition	
		yes	no
Order	yes	n^r	$\frac{n!}{(n-r)!}$
	no	$\frac{(r+n-1)!}{r!(n-1)!}$	$\frac{n!}{r!(n-r)!}$

Moeilijkheid – N-Queen puzzle

1st Queen: 8 Squares

2nd Queen: 7 Squares

3rd Queen: 6 Squares

4th Queen: 5 Squares

5th Queen: 4 Squares

6th Queen: 3 Squares

7th Queen: 2 Squares

8th Queen: 1 Square

Total Ways = $8! = 40320$

8-Queen Puzzle.

This also makes our algorithm and representation better!

Vragen?

POP quiz!

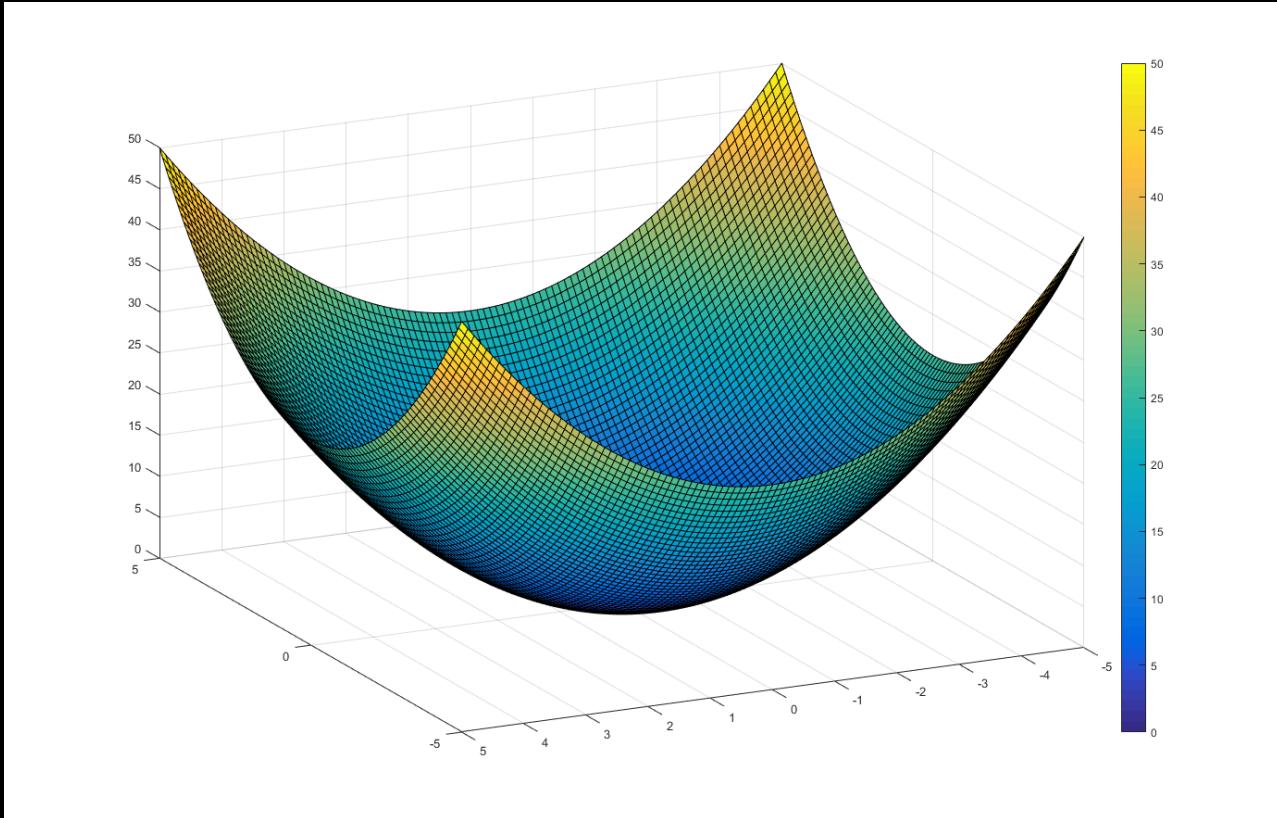
Wat maakt een probleem moeilijk om op te lossen?

1. Een grote statespace
2. Weinig geldige oplossingen
3. De constraints
4. Iets anders?

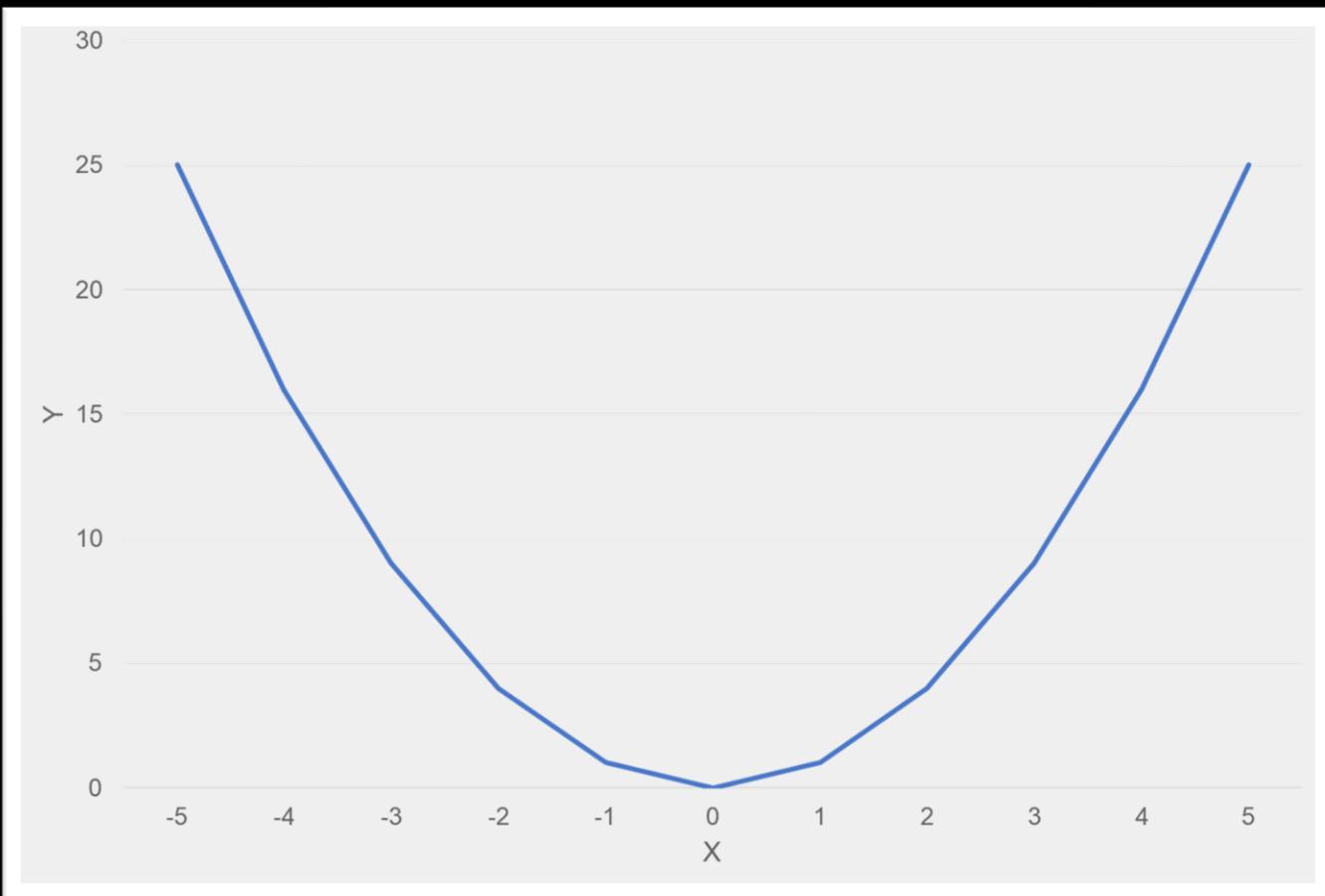

Vorm van de statespace

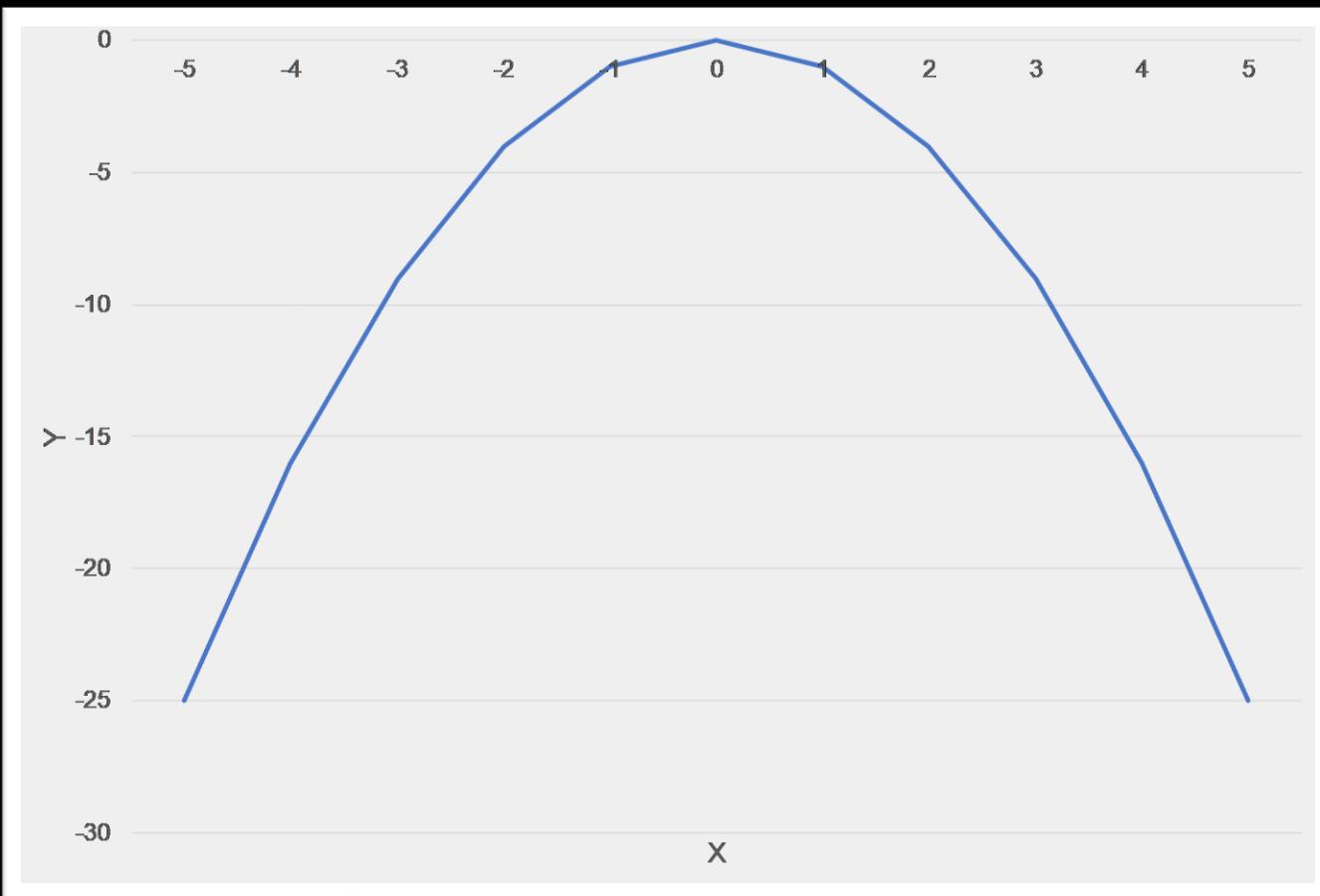
- Convex
- Globaal minimum

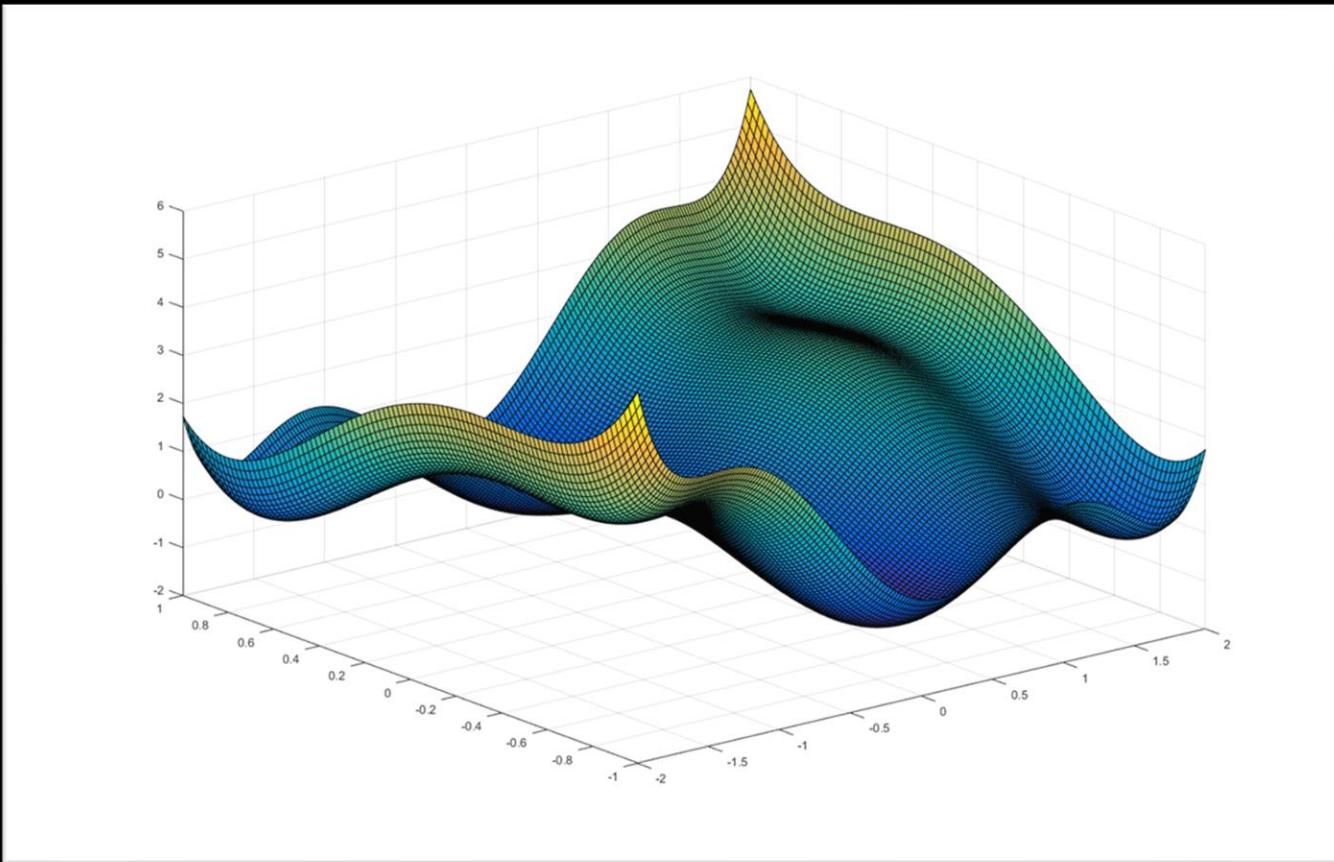
Gradient Descent

Gradient Ascent

Non-convex statespace

Vorm van de statespace

	Exploratie Moeilijkheid	Minima	Oplossingskwaliteit
Convex Statespace	Makkelijk	Globaal Minima	Optimaal
Non-Convex Statespace	Moeilijk	Lokaal Minima	Sub-Optimaal

Vragen?

Radio Russia

Indeling zendfrequenties

Zeven types zendmasten

Vier kostenschema's

Geen overlap

4 kaarten

Oekraïne

USA

China

Russia

Zenders

Zendertype	Kosten 1	Kosten 2	Kosten 3	Kosten 4
A	12	19	16	3
B	26	20	17	34
C	27	21	31	36
D	30	23	33	39
E	37	36	36	41
F	39	37	56	43
G	41	38	57	58

Zenderinrichting

- Zo min mogelijk zendertypes
- Ieder zendertype even veel
- Minimaliseer kosten
  - Voor ieder land
  - Voor ieder kostenschema

Zendertype	Kosten 1	Kosten 2	Kosten 3	Kosten 4
A	12	19	16	3
B	26	20	17	34
C	27	21	31	36
D	30	23	33	39
E	37	36	36	41
F	39	37	56	43
G	41	38	57	58

Kaart USA

Kaart USA

Kaart USA

Statespace

Eerste keer 7 opties

Staat er naast 6...

Daar naast ???

Versimpel!

$r = \text{aantal staten} = 50$

$n = \text{aantal masten} = 7$

Combinations and Permutations r: aantal keuzes n: aantal mogelijkheden per keuze		Repetition	
Order	yes	yes ✓	no
	no ✓	$\frac{(r+n-1)!}{r!(n-1)!}$	$\frac{n!}{r!(n-r)!}$

$$\frac{(50+7-1)!}{50!(7-1)!} = 32468436$$

Vragen?